

UiO : **Det juridiske fakultet**

Retten til å protestere mot behandling av personopplysninger etter GDPR artikkel 21 nr. 1.

Hva er vilkårene for å protestere etter artikkel 21 nr. 1 og hva er de påfølgende konsekvensene?

Kandidatnummer: 539

Leveringsfrist: 25.11.2022

Antall ord: 16 138

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	1
1.1	Tema	1
1.2	Problemstilling	2
1.3	Rettskilder og metode	3
1.4	Den videre fremstillingen.....	8
2	OVERSIKT OVER RETTEN TIL Å PROTESTERE	9
2.1	Artikkel 21 nr. 1 i lys av de øvrige rettighetene i forordningen.....	9
2.2	Retten til å protestere i sammenheng med de øvrige rettighetene i kapittel III.	11
2.2.1	Figur over sammenhengen mellom rettighetene til den registrerte	12
2.2.2	Behandlingsansvarliges plikt til å ivareta den registrertes rettigheter	13
3	VILKÅRENE FOR Å PROTESTERE	15
3.1	Vilkår 1: Riktig behandlingsgrunnlag.....	17
3.1.1	Artikkel 6 nr. 1 e) og f).....	17
3.1.2	Kan behandling av personopplysninger omfattet av artikkel 9 påklages etter artikkel 21 nr. 1?	19
3.2	Vilkår 2: «Særlig situasjon».....	22
3.2.1	Er en «særlig situasjon» subjektiv eller objektiv?	23
3.2.2	Er det den registrerte som må påberope og grunngi at det foreligger en «særlig situasjon»?	25
3.3	Unntaksvilkåret: Interesseavveiningen	28
3.3.1	Den registrertes interesser, rettigheter og friheter	29
3.3.2	Tvingende berettigede grunner	33
3.3.3	Rettskrav	36
3.3.4	Interesseavveiningen	37
3.3.5	Hvem er ansvarlig for interesseavveiningen?.....	39
4	KONSEKVENSN AV Å PROTESTERE	41
4.1	Hvilke rettigheter gjør seg gjeldende?	41
4.1.1	Begrenset behandling	41
4.1.2	Sletting etter artikkel 17 «Retten til å bli glemt».....	43
4.1.3	Når protesten ikke får medhold	44
5	AVSLUTTENDE BEMERKNINGER	47
6	LITTERATURLISTE	49

1 Innledning

1.1 Tema

I et stadig mer digitalisert samfunn står personvernet som en sentral rettighet ettersom informasjon og data behandles hyppig av automatiserte prosesser. Dette har ført til at vernet av personopplysninger har blitt sterkere, og at regelverk er blitt utarbeidet for å sikre dette vernet. General Data Protection Regulation (GDPR), på norsk personvernforordningen, er et slikt internasjonalt regelverk, som gjelder for EU og EØS landene. Hensikten bak personvernforordningen er å ivareta retten til et hvert individ forbindelse med behandling av personopplysninger,¹ herunder frihet, sikkerhet og rettferdighet.² Rettighetene som reguleres i personvernforordningen springer ut fra den grunnleggende menneskerettigheten om retten til respekt av sitt privatliv.³

For å ivareta formålet bak personopplysningsloven, er det viktig at rettighetene som stilles opp er klare og tydelige overfor individet som har retten, men også for de som plikter å ivareta retten. Dersom utstrekningen av bestemmelsene i forordningen er uklare, vil det føre til uforutsigbarhet i regelverket som går ut over individets bevisstgjøring av hvilke rettigheter de har og når de har de.

En av de grunnleggende rettighetene den registrerte har, er retten til å protestere mot behandling av personopplysninger. Personvernforordningen artikkel 21 stiller opp retten til å protestere. Artikkel 21 nr. 1 stiller opp adgangen til å protestere mot behandling av personopplysninger i de tilfeller vedkommende sin «særlige situasjon» tilser det og det ikke foreligger tvingende berettigede grunner som taler for viderebehandling av personopplysninger. Artikkel 21 nr. 1 gjelder for de behandlingene som har behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1. e) eller f), hvor behandlingen begrunnes i allmenne interesser (artikkel 6 nr. 1 e) eller behandlingen begrunnes i behandlingsansvarliges berettigede interesser (artikkel 6 nr. 1 f).

Videre fremgår det ikke av bestemmelsen hva som anses som en «særlig situasjon», hvilke momenter som inngår i vilkåret, ei heller hvilke vurderingsmomenter som inngår i

---

¹ GDPR artikkel 1 nr. 2.

² GDPR fortalepunkt 2.

³ GrI §102 og EMK artikkel 8

interesseavveiningen. Det foreligger ingen konkrete vilkår eller skranker for når behandlingsansvarliges tvingende berettigede grunner veier tyngre enn den registrertes interesser, rettigheter og friheter. Bestemmelsen er derfor uklar og har en relativ bred ordlyd. Sett i lys av det overordnede formålet til personvernforordningen, som er å ivareta et tilstrekkelig personvern, kan dette være problematisk. Særlig overfor den registrerte som får sine personopplysninger behandlet, og som ikke nødvendigvis får tilstrekkelig klarhet i når adgangen til å protestere foreligger. En forutsetning for å ivareta formålet med personvernforordningen er at rettighetene er tilstrekkelig spesifiserte, kommer klart frem og er forutsigbare. Det er derfor viktig å avklare hva som ligger i de ulike vilkårene som artikkel 21 nr. 1 stiller opp.

1.2 Problemstilling

I denne oppgaven skal jeg vurdere adgangen til å protestere etter artikkel 21 nr. 1. I vurderingen blir et av hovedspørsmålene hvilke vilkår som inngår i artikkel 21 nr. 1. Jeg vil vurdere og undersøke hva vilkårene for å protestere er, herunder hvem som kan protestere og hvor strenge vilkårene for å protestere er. I den sammenheng vil jeg se på hvilke krav som stilles opp til behandlingsgrunnlag etter artikkel 21 nr. 1 i relasjon til interesseavveiningen, samt hvilke momenter, hensyn og interesser som skal vurderes i avveiningen.

For å vurdere adgangen til å protestere vil et spørsmål være hvilke typer personopplysninger som faller inn under bestemmelsen. Spørsmålet blir om det er alle typer personopplysninger, eller om det foreligger eventuelle begrensninger. Dette knytter seg til kravet om riktig behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1 e) og f). Videre blir spørsmålet om hvordan adgangen til å protestere stiller seg til personopplysninger omfattet av artikkel 9 og artikkel 10.

Jeg vil vurdere hva som ligger i vilkåret «særlig situasjon» da vilkåret har en relativt bred ordlyd. Bestemmelsen gir ingen anvisning på hva som menes med- eller hvilke situasjoner som anses som særlige. Jeg skal derfor undersøke om det må foreligge objektive holdepunkter for den registrertes situasjon, eller om den registrertes subjektive oppfatning av situasjonen faller under vilkåret.

Artikkel 21 nr. 1 annet punktum gir den behandlingsansvarlige adgang til å foreta en videre behandling av personopplysningene om behandlingsansvarlige kan vise at det foreligger tvingende berettigede grunner som taler for behandling. Jeg vil derfor undersøke hvilke momenter som inngår i interesseavveiningen, hvilke hensyn som taler for videre behandling og hvilke som ikke gjør det. Herunder hva som menes med tvingende berettigede grunner og hva som ligger i mothensynent.

For å undersøke retten til å protestere vil konsekvensen av å benytte seg av rettigheten være relevant. Jeg vil derfor til slutt drøfte hvilke konsekvenser retten til å protestere etter artikkel 21 nr. 1 fører med seg. Det foreligger særlig to påfølgende rettigheter som hører tett sammen med artikkel 21 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 d) som stiller opp retten til begrenset behandling når en protest vurderes og artikkel 17 om sletting av personopplysninger. Disse vil drøftes i lys av artikkel 21 nr. 1..

Jeg vil avgrense oppgaven mot de øvrige protesteringsreglene i artikkel 21. Jeg vil nevne at de finnes i kapittel 2, men i lys av artikkel 21 nr. 1, men ikke gå nærmere inn på disse. Videre vil jeg avgrense mot spørsmål om prosessuelle reglene som etter artikkel 21 nr. 1, som krav til saksbehandlingsregler og videre klageprosess til tilsynsmyndigheter. Jeg vil imidlertid nevne raskt retten til klage, men ikke gå inn på de prosessuelle reglene som må foreligge i selve klagen. Selv om retten til sletting blir skrevet om i forbindelse med artikkel 21 nr. 1, vil jeg alene ikke gå nærmere inn på artikkel 17. En dyptgående klargjøring av artikkel 6 nr. e) og f) vil heller ikke bli gjort, men vil vurderes i relasjon til artikkel 21 nr. 1. Øvrige rettigheter vil nevnes i kapittel 2, men kun i kontekst av artikkel 21 nr. 1, og vil ikke bli vurdert i stor grad annet som forløper eller konsekvens av artikkel 21 nr. 1.

1.3 Rettskilder og metode

I oppgaven vil jeg behandle spørsmål som reguleres av personvernforordningen. Oppgaven gjelder primært forordningens artikkel 21 nr. 1, men øvrige bestemmelser i forordningen vil være relevante og trekkes inn i drøftelsen. Personvernforordningen (forordningen) ble inkorporert i sin helhet i lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) 15. juni 2018, og gjelder som norsk lov gjennom personopplysningsloven §1. Forordningen er

en rettsakt fra EU,⁴ og bestemmelsene i personvernforordningen vil i tilfelle konflikt gå foran bestemmelser i annen norsk lov som regulerer samme forhold, jf. EØS-loven §2, jf. personopplysningsloven 2 fjerde ledd.

Forordningen gjelder ord for ord uten adgang til nasjonale omskrivninger i selve forordningen og dens bestemmelser.⁵ Dette har bakgrunn i det europeiske samarbeid om en rettsenhet som betyr at forordningen skal gjelde likt i alle medlemstatene. Det innebærer at det ikke kan foretas nasjonale endringer i forordningen da den skal forstås og anvendes likt.⁶ Selv om det ikke kan foretas nasjonale endringer i forordninger, kan det foretas spesifiseringer, tilpasninger og tilleggsbestemmelser der forordningen gir adgang til det. Et eksempel er regler om nasjonale tilsynsmyndigheter og klageorgan, Datatilsynet og Personvernemda.⁷ I drøftelsen vil jeg se til de nasjonale tilsynsmyndigheter ved vurdering av konsekvenser av artikkel 21 nr. 1.

Før forordningen trådte i kraft gjaldt direktiv 95/46 i medlemslandene som skulle ivareta retten til personvernet. Selv om dagens personvernforordning 2016/679 opphevet tidligere personverndirektiv 95/46/⁸ har forordningen videreført mange av prinsippene og bestemmelsene fra det gamle direktivet.⁹ Artikkel 21 nr. 1 er en av bestemmelsene som ble videreført fra tidligere direktiv artikkel 14 nr. 1 a). Selv om ordlyden i artikkel 21 nr. 1 er endret og nærmere spesifisert, er bestemmelsen ment som en videreføring av artikkel 14 nr. 1 a) i direktivet. Dette henger sammen med at bakgrunnen med forordningen er en utvikling, en styrkning og en nærmere fastsettelse av rettighetene til den registrerte og pliktene til behandlingsansvarlige.¹⁰ Rettspraksis og juridisk teori som angår direktiv 95/46/EF artikkel 14 nr. 1 a) og som ble skrevet før den nye forordningen trådte i kraft, er derfor relevante for tolkningen og forståelsen av bestemmelsen og forordningen for øvrig, og vil bli brukt som tolkningsmomenter i oppgaven. Særlig er tidligere Google-avgjørelsene Google Spain mod González C-131/12 og i GC and Others mod CNIL avgjørelsen C-136/17 fra EU-domstolen som omtaler artikkel 21 nr. 1 aktuelle tolkningsmomenter for oppgaven.

---

⁴ Regjeringen (2021)

⁵ Jarbekk (2021) personopplysningsloven §1 note 1.

⁶ EØS-loven §2 og EØS-avtalen protokoll 35

⁷ Personopplysningsloven §20 og §22

⁸ GDPR artikkel 94 nr. 1.

⁹ Regjeringen (2018)

¹⁰ GDPR Fortalepunkt nr. 11.

Artikkel 94 nr. 2 opphever tidligere arbeidsgruppe kalt Artikkel-29 gruppen. Artikkel 29-gruppen var en uavhengig arbeidsgruppe for personvern som ble tildelt rådgivende myndighet fra tidligere direktiv 95/46 artikkel 29, til å komme med veiledning og uttalelser om personopplysningvernet, men som rettsanvenderen ikke var bundet av. Forordningen erstatter Artikkel-29 gruppen med Personvernrådet etter artikkel 68 nr.1 kalt European Data Protection Board (EDPB), som kommer med retningslinjer og uttalelser knyttet til forståelsen av personvernet. EDPB sitt hovedformål er å sikre en ensartet anvendelse av forordningen.¹¹ EDPB sine retningslinjer har begrenset vekt som rettskilde ettersom disse kun er veiledende og rådgivende organer,¹² som gir uttrykk for forvaltningspraksis hos tilsynene i EU og EØS. Videre vil retningslinjene utgjøre et tolkningsmoment da EDPB har fått rådgivende myndighet.¹³ EDPB er derfor et viktig organ ved siden av EU-domstolen som driver rettsutviklingen av personvernet.¹⁴ EDPB har gjennom sine uttalelser tatt inn flere av Artikkel 29-gruppen sine uttalelser. Artikkel 29-gruppen sine retningslinjen om retten til å bli glemt ved søkemotortreff er en av retningslinjene EDPB har godkjent og tatt inn i sine egne.¹⁵ Artikkel 29-gruppen sine retningslinjer som er godkjent og adoptert av EDPB, vil derfor også være gyldige og brukes som tolkningsmomenter. Jeg vil derfor bruke disse i vurderingen av artikkel 21 nr. 1.

Personvernsforordningen er EØS-relevant og må tolkes i tråd med den europeiske tolkningslære. EU sin tolkningslære skiller seg fra norsk juridisk metode på flere områder. Et av disse gjelder ordlydsfortolkning som er et av de viktigste tolkningsmomentene i Norsk juridisk metode, hvor prinsipper og hensyn står mest sentralt i EU sin tolkningslære. EU består av 24 offisielle språk.¹⁶ De ulike språkvariasjonene kan skape usikkerhet i hvordan bestemmelsene i forordningen skal forstås og hva de ulike reglene innebærer dersom den skal basere seg på ordlyden, selv om forordningen er autentisk på de ulike språkene.¹⁷ Dette gjør at ordlyden alene ikke kan legges til grunn. Ordlyden vil vektlegges på generell basis der hvor den er lik og gir uttrykk for det samme for de ulike språkvariasjonene.¹⁸ Imidlertid er EU-retten og de ulike språkvariasjonene til hinder for at ordlyden alene kan vurderes og betraktes

---

¹¹ GDPR artikkel 70 nr. 1.

¹² PVN 2021-5

¹³ GDPR artikkel 70 og direktiv 95/46 artikkel 29.

¹⁴ GDPR artikkel 70 og direktiv 95/46 artikkel 29.

¹⁵ Personvernrådet (2019) avsnitt 31.

¹⁶ Fredriksen og Mathiesen (2019) s. 400

¹⁷ Fredriksen og Mathiesen (2019) s. 400

¹⁸ Fredriksen og Mathiesen (2019) s.404.

isolert i tvilstilfeller.¹⁹ Hensyn, formål, kontekst og prinsipper spiller derfor en langt større rolle enn hva som er vanlig i norsk rett, for å forstå hva som fremgår av de ulike bestemmelsen og for å spesifisere en uklar ordlyd.²⁰ Forordningens fastsatte legaldefinisjoner²¹ brukes også i tolkningen av bestemmelsene, slik at de blir forstått likt for å ivareta en autonom og ensartet fortolkning.²²

Forarbeider spiller en langt mindre rolle i EU-retten enn i norsk rett.²³ Videre vil forordningens fortale, som er en del av forordningen, utgjøre konteksten til forordningen.²⁴ I denne oppgaven vil fortalen utgjøre et sentralt tolkningsmoment ved vurdering av hva som fremgår av artikkel 21 nr. 1. Dette er fordi den begrunner bakgrunnen for selve rettsakten, i tillegg til hvordan ulike bestemmelser, prinsipper og legaldefinisjoner skal forstås.²⁵ Fortalen har ikke noe rettslig vekt sammenlignet med forordningens øvrige bestemmelser, men har rettslig verdi da den gir anvisninger på hvordan innholdet i forordningen skal forstås.

EU sin tolkningsmetode baserer seg på formålsoverordnet og prinsippbasert tolkning.²⁶ Forordningens prinsipper fremgår av artikkel 5, og dens overordnede formål fremgår av artikkel 1. Prinsippene brukes gjennomgående som tolkningsgrunnlag for å presisere innholdet i de ulike bestemmelsene i forordningen. Forordningens prinsipper og formål har derfor stor tolkningsverdi i de tilfeller hvor ordlyden til bestemmelsen er uklar, og får særlig tolkningsvekt i vurderingen av artikkel 21 nr. 1. Prinsippene i artikkel 5 nr. 1 får også egen rettslig vekt, fordi det er prinsipper som må overholdes for å ikke stride med forordningen.²⁷ I oppgaven har prinsippet om lovlighet, rettferdighet og åpenhet²⁸ vært viktig for vurderingen av vilkårene i artikkel 21 nr. 1. Prinsippet om dataminimering²⁹, formålsbegrensning³⁰ og riktighet³¹ brukes også gjentagende i vurderingene.

---

¹⁹ C-640/15 Tomas Vilkas, (47)

²⁰ Sejersted (2011) s. 66.

²¹ GDPR artikkel 4

²² Fredriksen og Mathiesen (2019) s. 403

²³ Sejersted (2011) s. 57.

²⁴ Fredriksen og Mathiesen (2019) s. 408.

²⁵ Fredriksen og Mathiesen (2019) s. 408.

²⁶ Fredriksen og Mathiesen (2019) s.410

²⁷ GDPR artikkel 5 nr. 1.

²⁸ GDPR artikkel 5 nr. 1 a)

²⁹ GDPR artikkel 5 nr. 1 b)

³⁰ GDPR artikkel 5 nr. 1 c)

³¹ GDPR artikkel 5 nr. 1 d)

Ettersom forordningen er relativt ny, foreligger det lite rettspraksis fra EU-domstolen og nasjonal rett om artikkel 21 nr. 1. Det finnes imidlertid to avgjørelser fra EU-domstolen som jeg vil bruke gjennomgående i oppgaven, men som ble avgjort fra før forordningen trådte i kraft. Jeg har gått gjennom EU-domstolen sitt arkiv uten å finne rettspraksis av spesiell relevans for artikkel 21 nr.1, samt undersøkt i nasjonale kilder uten å finne relevant praksis. Jeg tar imidlertid forbehold om at relevante kilder likevel eksisterer, men uten at jeg har funnet de i søkeprosessen.

Det foreligger forvaltningspraksis fra personvernemda, som er et uavhengig nasjonalt forvaltningsorgan.³² Personvernemda er tildelt myndighet og kompetanse til å behandle klager på vedtak fra tilsynsmyndighetene som blir påklaget videre.³³ De er også ilagt kompetanse til å uttale seg om- samt tolke personvernet. Vedtak fra Personvernemda gir anvisning på hvordan loven skal forstås og hva som er gjeldende rett i dag. Dens avgjørelser må derfor ilegges en viss vekt, ettersom den har særskilt myndighet, og fordi det finnes lite rettspraksis innenfor rettsområdet.

Jeg har sett til underrettspraksiser i andre medlemsstater der det er relevant. Særlig har jeg sett til nederlandsk og tysk underrettspraksis da de har flere saker som omhandler artikkel 21 nr. 1. Til tross for at sakene ikke er behandlet i norsk rett eller i EU-retten, vil loven og tolkningsmomentene anvendes og tolkes likt. Dommene har liten rettslig vekt, og utgjør ikke autorative kilder i norsk rett, men kan gi en pekepinn på hvilke situasjoner og momenter som gjør seg gjeldende i visse type saker. Om tolkningen er gjort riktig er imidlertid ikke avgjort av EU-domstolen. Videre må medlemslandene forholde seg til samme tolkningsmetode og tolkningsveiledning.

Til slutt burde det nevnes at jeg har sett til juridisk litteratur da det er lite rettskilder på hvordan artikkel 21. nr. 1 skal tolkes. Selv om juridisk litteratur ikke har en særlig rettslig vekt, gir det et bilde på hvordan jussen skal forstås, og er skrevet av eksperter på personvern. Jeg har brukt juridisk litteratur til å underbygge argumenter der loven og øvrige kilder er taus. Jeg har særlig sett til lovkommentarer hentet fra lovdata (Karnov), Rettsdata og Juridika.

---

³² Personopplysningsloven §22.

³³ Personopplysningsloven §22.

1.4 Den videre fremstillingen

Oppgaven er todelt. Jeg vil først hva vilkårene er for å protestere etter artikkel 21 nr. 1 er. Deretter vil jeg vurderer hva konsekvensen av å protestere er, herunder hvilke påfølgende rettigheter som inntreer ved en protest etter artikkel 21 nr. 1. Aller først ser jeg det hensiktsmessig å gi en kort gjennomgang av den generelle adgangen til å protestere samt se på artikkel 21 nr.1 i sammenheng med de øvrige rettighetene til den registrerte etter forordningen.

2 Oversikt over retten til å protestere

2.1 Artikkel 21 nr. 1 i lys av de øvrige rettighetene i forordningen

Forordningen fastsetter regler om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger.³⁴ Formålet er å sikre vern av fysiske personers grunnleggende rettigheter og friheter.³⁵ Vernet gjenspeiles i alle bestemmelsene som stilles opp i forordningen. Artikkel 21 om retten til å protestere mot behandling, er en av rettighetene som er fastsatt for å sikre fysiske personers grunnleggende rettigheter og friheter. Forordningen får anvendelse ved behandling av personopplysninger som utføres i unionen av medlemstatene.³⁶ For å ivareta vernet av fysiske personer er det stilt opp en rekke rettigheter (kapittel III) som den registrerte har i forbindelse med behandling, og som skal ivareta formålet til forordningen, samt de øvrige prinsippene som stilles opp i artikkel 5 nr. 1. Artikkel 5 stiller opp overordnede prinsipper som er viktig at den behandlingsansvarlige overholder ved behandling av personopplysninger. Den registrertes rettigheter skal bidra til at prinsippene etterleveres.³⁷ Prinsippene som stilles opp i artikkel 5, er gjennomgående for hele forordningen. Det følger av artikkel 5 nr. 1, at behandlingen av personopplysningene skal være; lovlige, rettferdige og åpne,³⁸ begrenset til det spesifikke og uttrykkelig angitte formålet,³⁹ være adekvate, relevante og begrenset til formålet,⁴⁰ riktige, korrekte og oppdaterte,⁴¹ lagringsbegrenset⁴² og sikre integritet og konfidensialitet.⁴³

Prinsippet om lovlig, rettferdig og åpen behandling,⁴⁴ gjenspeiles i øvrige bestemmelser som i artikkel 6 nr. 1, som stiller opp et rettslig grunnlag for at behandlingen kan anses lovlig, kalt behandlingsgrunnlag. Med behandlingsgrunnlag menes at behandlingen har grunnlag i en lovfestet behandling. Dette grunner i at personopplysninger i utgangspunktet, ikke skal behandles, men at det foreligger visse lovfestede adganger for lovlig behandling. Det rettslige grunnlaget for behandling følger som nevnt av artikkel 6 nr. 1 og eget rettslig grunnlag for

---

³⁴ GDPR artikkel 1 nr. 1.

³⁵ GDPR artikkel 1 nr. 2.

³⁶ GDPR artikkel 3 nr. 1

³⁷ Prop. 56 LS (2017-2018) side 57, jf. HR 2021-966-A

³⁸ GDPR artikkel 5 nr. 1 a)

³⁹ GDPR artikkel 5 nr. 1 b)

⁴⁰ GDPR artikkel 5 nr. 1 c)

⁴¹ GDPR artikkel 5 nr. 1 d)

⁴² GDPR artikkel 5 nr. 1 e)

⁴³ GDPR artikkel 5 nr. 1 f).

⁴⁴ GDPR artikkel 5 nr. 1 a)

særlig kategori av personopplysninger i artikkel 9 nr. 2. Dersom behandlingen ikke har rettslig grunnlag vil den ikke være lovlig. For artikkel 21 nr. 1 er dette artikkel 6 nr. 1 e) og f). Dette vil bli drøfte videre i kapitel 3. Behandlingen av personopplysningene utføres av den behandlingsansvarlige. Det er den behandlingsansvarlige som må godtgjøre behandlingsgrunnlaget for hver behandling.⁴⁵ En «behandlingsansvarlig» er enhver fysisk eller juridisk person, eller ethvert annet organ, som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger, jf. artikkel 4 (7).

Artikkel 21 står oppført i kapitel III i forordningen, som omhandler den registrertes rettigheter. Her stilles de øvrige rettighetene til den registrerte opp i en kronologisk rekkefølge og som gjenspeiler og følger en behandlingsprosess. Artikkel 21 gir den registrertes rett til å protestere mot behandling av personopplysninger. Å protestere mot behandling vil si å motsette seg at personopplysninger om vedkommende blir behandlet. Den registrerte er den som får sine personopplysninger behandlet og derfor kan protestere mot behandlingen, altså den identifiserbare fysiske personen. Med behandling menes enhver operasjon som gjøres med personopplysninger, jf. artikkel 4 (2), og en personopplysning er enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person jf. artikkel 4 (1). Det skilles mellom to grupper av personopplysninger i forordningen, personopplysninger etter artikkel 4 (1) og «særlig kategori av personopplysninger» etter artikkel 9, som har et strengere vern etter forordningen. Særlig kategori av personopplysninger er sensitive opplysninger om den registrerte, som personopplysninger om rasemessig og etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion, filosofisk overbevisning, seksuell orientering, helseopplysninger eller biometriske opplysninger med det formål å entydig identifisere fysiske personer, jf. artikkel 9 (1). Denne gruppen av opplysninger, har strengere regler for behandling og som hovedregel vil det være forbudt å behandle disse, med unntak i artikkel 9 nr. 2.

Retten til å protestere mot behandling av personopplysninger er ikke en generell rettighet ettersom den er begrenset til de tilfellene som stilles opp i artikkel 21. Artikkel 21 stiller opp tre mulige adganger til å protestere mot behandling; (21 nr. 1;) når behandlingsgrunnlaget er artikkel 6 (1) e og 6 (1) f og den registrerte har grunner knyttet til sin særlige situasjon, og det ikke foreligger tvingende berettigede grunner som taler for behandling, (21 nr. 2;) dersom

---

⁴⁵ GDPR artikkel 13 nr. 2 b).

personopplysningene behandles med henblikk på direkte markedsføring herunder profilering og direkte markedsføring jf. artikkel og (21 nr. 3;) dersom personopplysningene behandles for formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller for statistiske formål i henhold til artikkel 89, jf. artikkel 21 nr. 6. Det er retten til å protestere etter artikkel 21 nr. 1 denne oppgaven vil sentralisere seg rundt. De øvrige adgangene vil derfor ikke drøftes videre.

Retten til å protestere etter artikkel 21 nr. 1 knytter seg til behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1 e) og f). De to behandlingsgrunnlagene, som stilles opp i artikkel 21. har felles at de ofte omfatter behandling av en større gruppe mennesker. Dette kan være en av grunnene til at det foreligger en adgang til å protestere, ved at det ikke er tatt en individuell avgjørelse på om behandling er nødvendig for å nå formålet etter dataminimeringsprinsippet i artikkel 5 nr. c og eller rettferdig jf. artikkel 5 nr. 1 a.

For å få en forståelse av Artikkel 21 er det viktig å se bestemmelsen i lys av de hensynene og grunnleggende prinsippene som personvernsforordningen bygger på. Rettighetene henger tett sammen ved at de bygger på hverandre og er en konsekvens av hverandre. Jeg vil redegjøre for sammenhengen i lys av artikkel 21 i det følgende.

2.2 Retten til å protestere i sammenheng med de øvrige rettighetene i kapittel III.

Gjennom behandling av personopplysninger stilles det opp en rekke krav den behandlingsansvarlige må overholde i henhold til loven, gjennom hele behandlingsprosessen. Disse følger av artikkel 12, som ilegger den behandlingsansvarlige å treffe egnede tiltak for å overholde rettighetene i artikkel 13-22. Det overordnede hensynet er at behandlingen skal være rettferdig og åpen overfor den registrerte etter artikkel 5 nr. 1 a). Behandlingen skal derfor være transparent overfor vedkommende som får sine personopplysninger behandlet. Dette innebærer at den behandlingsansvarlige skal gi tilstrekkelig innsyn og informasjon i behandlingen og opplyse om den registrertes rettigheter i forbindelse med denne.⁴⁶

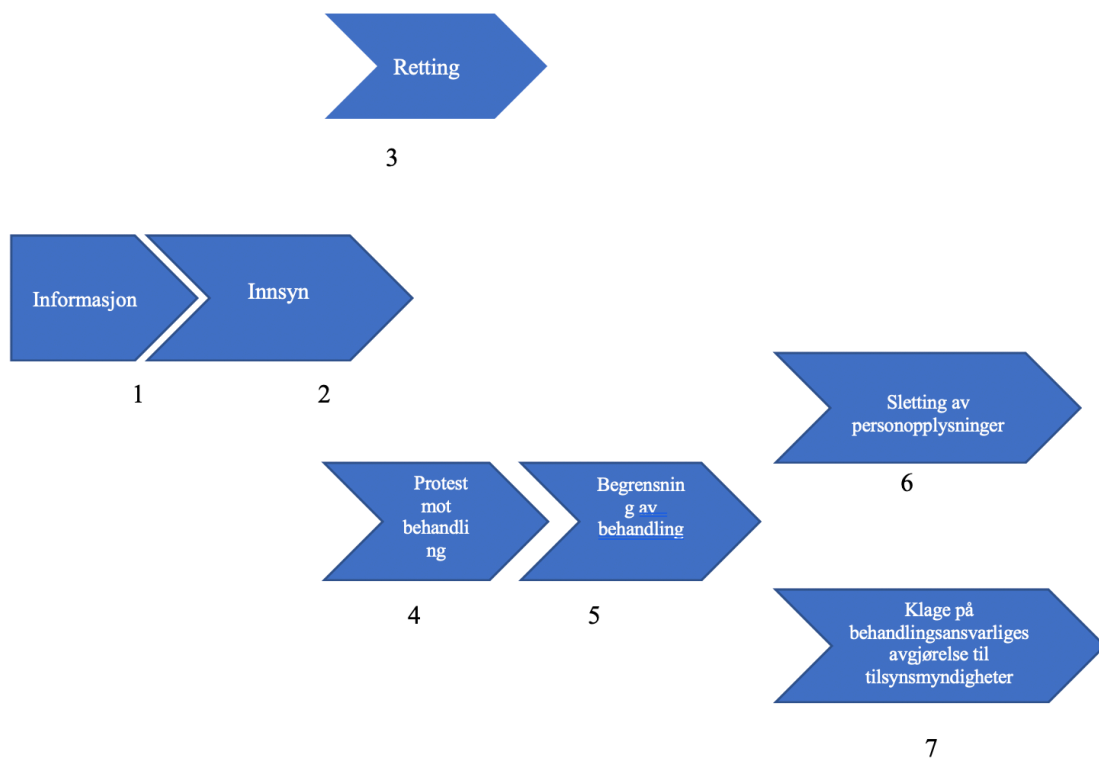
Retten til å protestere må ses i sammenheng med de øvrige rettighetene til den registrerte som er retten til informasjon om behandling, retten til innsyn av behandlingen, retten til begrenset behandling og retten til sletting av personopplysninger. Rettighetene henger sammen, bygger

---

⁴⁶ GDPR artikkel 12 nr. 1 og nr. 2.

på hverandre og benyttes ofte som en konsekvens av hverandre som jeg har illustrert i figur 1. Rettighetene er stilt opp i en kronologisk rekkefølge og gjenspeiler prosessen fra starten av behandling, til eventuelt opphør eller sletting. Prinsippet om lovlig, rettferdig og åpen behandling gjenspeiles i rettighetene og kronologien, ved at det skal være åpenhet gjennom hele behandlingen og at rettighetene skal være kjent for den registrerte.

2.2.1 Figur over sammenhengen mellom rettighetene til den registrerte

Figur 1 viser sammenhengen mellom rettighetene til den registrerte i lys av artikkel 21 nr. 1.

Den registrerte har rett til å få fremlagt informasjon av behandlingen som jeg illustrerer i figur 1 punkt 1. Den behandlingsansvarlige plikter å gi den registrerte tilstrekkelig informasjon om behandlingen på tidspunktet personopplysningene samles inn, som hvilke formål behandlingen har og rettslig grunnlag for behandlingen etter artikkel 13. Dersom den registrerte ønsker nærmer innsyn i behandlingen plikter den behandlingsansvarlige å gi det etter artikkel 15, se figur 1 punkt 2. I de tilfellene hvor den registrerte får innsyn i behandlingen, men ser at personopplysningene er ufullstendige eller feil, kan den registrerte

kreve personopplysningene rettet etter artikkel 16, se figur 1 punkt 3. Dersom den registrerte ønsker at behandlingen skal opphøre, kan den registrerte protestere mot behandling etter artikkel 21, se figur 1 punkt 4. Når den registrerte har protestert mot behandling etter artikkel 21, får den registrerte en påfølgende rett til å kreve begrensning av behandlingen mens protesten behandles av behandlingsansvarlige etter artikkel 18 nr. 1 d), se figur 1 punkt 5. Dersom den behandlingsansvarlige kommer frem til at protesten etter artikkel 21 må tas til følge vil personopplysningene måtte slettes etter artikkel 17 1 c), se figur 1 punkt 6. Dersom den behandlingsansvarlige kommer frem til at behandlingen ikke kan tas til følge kan behandlingsansvarlige fortsette med behandlingen. I dette tilfelle har likevel registrerte rett til å klage inn behandlingsansvarliges avgjørelse til tilsynsmyndighetene etter artikkel 77, se figur 1 nr. 7.

Som vist i figur og påfølgende forklaring, henger rettighetene sammen. Dersom den registrerte fra start får manglende informasjon om behandlingen om vedkommendes rettigheter, risiker den registrerte å gå glipp av å benytte seg av de rettighetene den har, som retten til å protestere. Dette vil i verste fall føre til at den registret må finne seg i en behandling som den selv ikke ønsker.

2.2.2 Behandlingsansvarliges plikt til å ivareta den registrertes rettigheter .

Den behandlingsansvarlige plikter å fremlegge tilstrekkelig informasjon om den registrertes rettigheter og informasjon om behandlingen.⁴⁷ Videre følger det av forordningen artikkel 12 nr. 2, at behandlingsansvarlige også skal legge til rette for at den registrerte kan utøve sine rettigheter, noe som fremgår av artikkel 15-22. Dette innebærer først og fremst at den behandlingsansvarlige må gi informasjon om behandlingen, dens behandlingsgrunnlag og formål.⁴⁸ Det innebærer også at den registrerte skal få tilstrekkelig informasjon om vedkommendes rett til å protestere etter artikkel 21 nr. 1. Dersom behandlingsansvarlige kommer frem til at behandlingen kan fortsette etter en protest, innebærer det at den behandlingsansvarlige har gitt den registrerte informasjon om dens rett og adgang til å klage til tilsynsmyndighetene etter artikkel 15 nr. 1 Dette skal den registret informeres ved første kommunikasjon, og på en «klar måte» som er adskilt fra annen informasjon.⁴⁹

---

⁴⁷ GDPR artikkel 12 nr. 1.

⁴⁸ GDPR artikkel 13 nr. 1

⁴⁹ GDPR artikkel 21 nr. 4

Av de øvrige rettighetene som nå er nevnt over, fremgår det av ordlyden at det er den registrerte selv som må påberope seg rettighetene. Dette gjelder imidlertid ikke retten til å få informasjon ved behandlingens start. Det er den behandlingsansvarliges som må opplyse den registrerte om muligheter til klage samt informasjon om behandlingen. Særlig fremgår det av retten til innsyn, protest, begrenset behandling og sletting, at det er den registrerte selv som må påberope sin rett. Det er derfor viktig at den registrerte blir tilstrekkelig opplyst om sine rettigheter. Hvis ikke kan behandlinger som egentlig strider med den registrertes ønske og vilje finne sted, uten at den registrerte har adgang til å komme med innsigelser eller kreve opphør. Det er problematisk at man har en rett som ikke blir påberopt grunnet uvitenhet om regelverket.

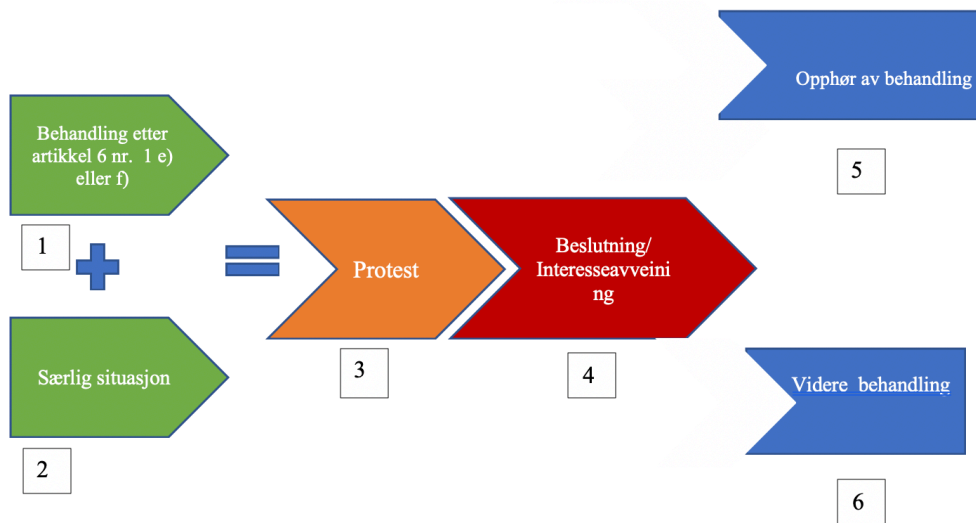

3 Vilkårene for å protestere

Bestemmelsen lyder som følger;

Den registrerte skal til enhver tid, av grunner knyttet til vedkommendes særlige situasjon, ha rett til å protestere mot behandling av personopplysninger om vedkommende, og som har grunnlag i artikkel 6 nr.1 bokstav e) eller f), herunder profilering med grunnlag i nevnte bestemmelser. Den behandlingsansvarlige skal ikke lenger behandle personopplysningene, med mindre vedkommende kan påvise at det foreligger tvingende berettigede grunner for behandlingen som går foran den registrertes interesser, rettigheter og friheter, eller for å fastsette, gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav.

Bestemmelsen er todelt. Artikkel 21 nr.1 første punktum legger til grunn hvem som har retten til å protestere. Det er den registrerte som får sine personopplysninger behandlet med grunnlag i artikkel 6. nr. 1 bokstav e) eller f) som har grunner knyttet til sin «særlige situasjon», som har rett til å protestere. Riktig behandlingsgrunnlag og en «særlig situasjon» er derfor de to kumulative vilkårene som må foreligge for at den registrerte har rett til å protestere. Artikkel 21 nr. 1 andre punktum stiller opp unntaket for viderebehandling. Det fremgår at behandlingsansvarlige «skal ikke lenger behandle personopplysningene, med mindre ... det foreligger tvingende berettigede grunner som går foran den registrertes interesser, rettigheter og friheter» eller fastsette, forsvare eller gjør gjeldende rettskrav. Artikkel 21 nr. 1 annet punktum stiller derfor opp et unntaksvilkår fra opphør av behandling, selv om de øvrige vilkårene foreligger. Med «ikke lenger behandle personopplysningene» er naturlig og forså som at behandlingen må opphøre. Dersom personopplysningene ikke lenger skal behandles innebærer det at de fjernes fra alle behandlingsformene, herunder lagring.

Figur 2 viser en grafisk fremstilling av artikkel 21 nr. 1 sine vilkår og konsekvens. (Grønn = vilkår, rød = unntak, oransje = rettighet, blå = konsekvens)

Av bestemmelsens ordlyd fremgår det at det foreligger to vilkår for å protestere, og ett unntak for viderebehandling. Som jeg skisserer i figur 2 må det foreligge ett av to bestemte behandlingsgrunnlag (se punkt 1) og det må foreligge grunner knyttet til vedkommendes «særlig situasjon» (se punkt 2). Behandlingsansvarlige skal etter ordlyden «ikke lenger behandle» personopplysningene med mindre unntaket gjør seg gjeldende, nemlig at det foreligger tvingende berettigede grunner som taler for videre behandling. Denne vurderingen må foretas gjennom en interesseavveining (se punkt 4). Konsekvensen er da enten opphør av behandling (se punkt 5) eller videre behandling (se punkt 6).

Jeg vil i det følgende kapittelet se på vilkårene for behandlingen (punkt 1 og 2), deretter vurdere hva som inngår i en interesseavveining (punkt 3) og hvilke tilfeller og momenter som taler for videre behandling og hva som taler mot i kapittel 4.

3.1 Vilkår 1: Riktig behandlingsgrunnlag

3.1.1 Artikkel 6 nr. 1 e) og f)

Artikkel 21 nr. 1 stiller opp en rett til å protestere mot behandling som har behandlingsgrunnlag i art. 6 nr. 1 e) og f). Etter artikkel 6 nr. 1 e) er behandlingen lovlig dersom behandlingen er nødvendig for å utøve en oppgave i allmennhetens interesse, eller utøve offentlig myndighet den behandlingsansvarlige er pålagt. Det fremgår av fortalen punkt 45 at utøvelse av behandling i 6 nr. 1 e) offentlig- eller allmennhetens interesser, bør være utført av offentlig myndighet eller juridisk person underlagt offentlig rett, eller at formålet er i allmennhetens interesser (tilknyttet det offentlige). Formålet med behandlingen, kan for eksempel være folkehelse, sosial trygghet, privatrett og forvaltning av helsetjenester, jf. fortalen punkt 45 siste punktum. Kravet til nødvendighet tilsier at behandlingsgrunnlaget kun kan benyttes hvor utføring av en oppgave i allmennhetens interesse eller offentlig myndighet krever behandling av personopplysninger.⁵⁰ At den behandlingsansvarlige må være pålagt en oppgave, vil si at det må foreligge en rettslig plikt eller annet lovverk som pålegger behandlingsansvarlige en oppgave for behandlingen.⁵¹ Lover, forskrifter eller vedtak med hjemmel i lov utgjør derfor et supplerende rettsgrunnlag dersom grunnlaget er å utøve offentlig myndighet, eller oppgaver i allmennhetens interesse.⁵²

Etter artikkel 6 nr. 1 f) er behandlingen lovlig når behandlingen er nødvendig for formål knyttet til de berettigede interessene som forfølges av den behandlingsansvarlige. EU-domstolen har lagt til grunn i sak C-708/18 i avsnitt 47, at kravet om berettigede interesser er oppfylt dersom denne ikke med rimelighet kan oppnås på andre effektive måter med mindre inngripende midler.⁵³ Det fremgår av Guideline 3/19 (18) at berettigede interesser kan være juridiske, økonomiske eller ikke-materielle. Videre uttales det at å forhindre innbrudd er eksempel på en berettiget interesse som kan gi grunnlag for videoovervåking. En berettiget interesse må være ekte og foreligge på behandlingstidspunktet.⁵⁴

---

⁵⁰ Olsen (2022) artikkel 6 nr. 1 e), note 83.

⁵¹ Olsen (2022) artikkel 6 nr. 1 e), note 86.

⁵² Prop.56 LS (2017-2018) side 33.

⁵³ Skullerud (2022) artikkel 6, «berettiget interesse»

⁵⁴ Personvernrådet 3/2019 (2022) avsnitt 20.

Artikkel 6 nr. 1 stiller opp de behandlingsgrunnlagene som ivaretar behandlingens lovlighet, som ved samtykke etter bokstav a,) avtale etter bokstav b), etter andre rettslige forpliktelser etter bokstav c), grunnet den registrertes vitale interesser etter bokstav d), allmenne interesser etter bokstav e), eller behandlingsansvarliges berettigede interesser etter bokstav f). Dersom behandlingen ikke oppfyller behandlingsgrunnlaget i artikkel 6 nr. 1 a-f er ikke behandlingen lovlig. Bakgrunnen for at retten til å protestere ikke gjelder andre behandlingsgrunnlag enn i artikkel 6 nr. 1 e) og f), knytter seg til nødvendigheten av retten til å protestere.⁵⁵ Dersom behandlingsgrunnlaget er samtykke fra den registrerte, vil det ikke være nødvendig med en adgang for å protestere, fordi den registrerte vi ha rett til å trekke tilbake sitt samtykke når som helst, jf. artikkel 7 nr. 3.⁵⁶ Dersom behandlingsgrunnlaget knytter seg til en inngått avtale etter artikkel 6 nr. 1 b), og det er nødvendig å behandle personopplysninger om den registrerte for å oppfylle avtalen, vil de avtalerettslige hensynene tale for behandling.⁵⁷ Alternativet er at den registrerte sier opp avtalen for at behandling av personopplysninger skal opphøre. Dersom grunnlaget for behandling er rettslig forpliktelse som påhviler de behandlingsansvarlige etter artikkel 6 nr. 1 c), vil den registrertes personvern vike for at den behandlingsansvarlige kan oppfylle sin rettslige plikt.⁵⁸ Det samme gjelder når grunnlaget for behandlingen er for å verne den registrertes eller en annen fysiske persons vitale interesse etter artikkel 6 nr. 1 d).⁵⁹

Behandlingsgrunnlag i allmennhetens interesse og offentlig myndighet, eller behandlingsansvarliges berettigede interesser, henger sammen med at retten til personvern ikke er en absolutt rettighet, men må ses i sammenheng med samfunnet og personvernets funksjon i samfunnet.⁶⁰ Artikkel 6 nr. 1 f) berettigede interesser innebærer en interesseavveining mellom hensynet til den registrerte og behandlingsansvarliges interesser. Denne avveiningen plikter den behandlingsansvarlige å foreta. Det er en skjønnsmessig vurdering for begge tilfeller tatt av den behandlingsansvarlige. Retten til å protestere er derfor særlig viktig i disse tilfeller, da den fungerer som en ventil for den registrerte for å forsikre seg om at tilstrekkelig vurdering er gjort gjennom en ny vurdering.

---

⁵⁵ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1

⁵⁶ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1

⁵⁷ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1

⁵⁸ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1

⁵⁹ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1

⁶⁰ GDPR fortalepunkt 4.

Et problem er om den registrerte har fått tilstrekkelige opplysninger om hvilke rettigheter som følger behandlingsgrunnlaget etter artikkel 6 nr. 1 e) eller f). Den behandlingsansvarlige plikter å gi informasjon om behandlingsgrunnlaget for behandlingen,⁶¹ men om tilstrekkelig informasjon om retten til å protestere er gitt etter artikkel 21 nr. 1 er uklart. Det følger av artikkel 12 nr. 2 at det skal legges til rette for at den registrerte kan utøve sine rettigheter i henhold til artikkel 15-22, herunder artikkel 21 nr. 1, spørsmålet blir hva som ligger i begrepet «legges til rette». Dette vil jeg imidlertid ikke gå nærmere inn på, men det er et interessant spørsmål å vurdere i lys av om retten etter 21 nr. 1 er tilstrekkelig ivaretatt.

3.1.2 Kan behandling av personopplysninger omfattet av artikkel 9 påklages etter artikkel 21 nr. 1?

Bestemmelsen i artikkel 21 nr. 1 er klar, den registrerte skal ha rett til å protestere mot behandling med grunnlag i artikkel 6 nr. 1 bokstav e) eller f). Artikkel 6 nr. 1 oppstiller behandlingsgrunnlag for alminnelige personopplysninger. Det finnes imidlertid to kategorier av personopplysninger omfattet av særskilt vern⁶² etter artikkel 9 og artikkel 10 og alminnelige personopplysninger etter artikkel 4 nr. 1. Artikkel 4 nr. 1 har behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1. Artikkel 10 krever et strengere vern ved behandling, men behandlingsgrunnlaget følger av artikkel 6 nr. 1, jf. artikkel 10. Artikkel 9 derimot, stiller opp egne behandlingsgrunnlag i artikkel 9 nr. 2 a-j. Spørsmålet blir derfor om retten til å protestere likevel gjelder for de tilfeller hvor personopplysningene som behandles omfattes av artikkel 9.

Selv om artikkel 6 nr. 1 stiller opp behandlingens lovlighet, stiller artikkel 9 nr. 2 opp et eget behandlingsgrunnlag for personopplysninger omfattet av artikkel 9 som gir et særskilt vern. Hvordan bestemmelsene rent strukturelt er oppført taler for at det foreligger egne separate behandlingsgrunnlag for artikkel 9. Særlig når artikkel 10 ikke stiller opp eget behandlingsgrunnlag, selv om personopplysningene er omfattet har et særlig vern, men har behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1. Av fortalen 51 femte punktum fremgår det at i tillegg til de særlige kravene til behandling etter artikkel 9 nr. 2, bør allmenne prinsipper og de andre reglene i forordningen få anvendelse «særlig når det gjelder vilkårene for lovlig behandling».

---

⁶¹ GDPR artikkel 13 nr. 1 d)

⁶² Skullerud (2022) artikkel 9, Nummer 2.

Fortalen taler for å tolke at artikkel 9 må ha et supplerende behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1, og at reglene til artikkel 6 nr. 1 dermed gjelder for all behandling.

I *Google Spain mod González* avgjørelsen, ble imidlertid tidligere direktiv artikkel 8 som tilsvarer artikkel 9 vurdert. Dette i forbindelse med søkemotortreff om tidligere straffesaker og lovovertridelser som i dag omfattes av artikkel 10, men også personopplysninger som omfattes av artikkel 9. Artikkel 10 omfattes av artikkel 21 nr. 1, dersom behandlingsgrunnlaget er av artikkel 6 nr. 1 e) eller f). Av artikkel 5 nr. 1 a) fremgår det at personopplysninger skal behandles på en rettferdig måte med hensyn til den registrerte. I lys av den registrertes rettigheter, vil det tale for at artikkel 21 nr. 1 også skal omhandle artikkel 9 da det kreves et særlig vern for disse typene behandling. Dette kunne imidlertid lovgiver lagt inn som et moment i bestemmelsen, men har valgt å kun nevne artikkel 6 nr. 1 e) og f).

Av juridisk teori er det uenighet i hvilken grad artikkel 6 supplerer artikkel 9 og faller under artikkel 21 nr. 1. Skullerud anfører at behandling av særlige kategorier av personopplysninger «ikke bare forutsetter at behandlingen er dekket av et av unntakene i art. 9 nr. 2», men de krever i tillegg at behandlingsgrunnlagene i artikkel 6 nr. 1 er oppfylt «ettersom all behandling av personopplysninger må ha et rettslig grunnlag i denne bestemmelsen».⁶³ De legger imidlertid ikke til grunn at artikkel 9 må anses å være underlagt artikkel 6 nr. 1, selv ikke når artikkel 6 nr. 1 supplerer behandlingsgrunnlaget i artikkel 9 nr. 2.

Eva Jarbekk har imidlertid lagt til grunn at artikkel 9 ikke angir samme behandlingsgrunnlag som artikkel 6 nr. 1 gjør, da det er to typer kategorier av personopplysninger.⁶⁴ Hun legger til grunn at protester mot personopplysninger omfattes av artikkel 9 kan protesteres mot etter artikkel 21 nr. 6.⁶⁵ Dette knytter seg til selve behandlingsgrunnlaget, at artikkel 9 nr. 2 og artikkel 6 nr. 1 er to separate behandlingsgrunnlag og at artikkel 21 nr.1 spesifikt viser til behandlingsgrunnlaget i artikkel 6 nr. 1 e) og f). Dette fastslår også Peter Blume som anfører at retten til å protestere etter artikkel 21 nr. 1 ikke gjelder for personopplysninger omfattes av artikkel 9 nr. 1, da han antar at behandlingen ikke kumulativt oppfyller både artikkel 6 nr. 1 og artikkel 9 nr. 2.⁶⁶ Dette er imidlertid motsigende med vernet til artikkel 9. Retten til å

---

⁶³ Skullerud (2022) artikkel 9, Nummer 2.

⁶⁴ Jarbekk (2021) art. 6 note 1.

⁶⁵ Jarbekk (2021) art. 6 note 1.

⁶⁶ Blume (2018) s. 134.

protestere er desto viktigere ved slike opplysninger, da de er mer sensitive og har et strengt vern.

Selv om artikkel 9 nr. 2 må støttes og kreves supplerende behandlingsgrunnlag av artikkel 6 nr. 1, er det imidlertid tvil om behandlingen kan anses å falle under artikkel 6 nr. 1 e) eller f), slik vilkåret i artikkel 21 nr. 1 krever. Bestemmelsen spesifiserer at det er behandling med grunnlag i artikkel 6 nr. 1. e) og f) som kan protesteres mot, og ikke artikkel 9. Dette betyr som nevnt at flere av behandlingsgrunnlagene i artikkel 6 nr. 1 ikke utgjør rett til protester. Dette knytter seg til at artikkel 6 nr. 1 e) og f) ofte er behandlingsgrunnlag som benyttes når personopplysninger til en stor gruppe mennesker behandles, som markedsføring eller søkemotortreff. Dette vil være behandlingsformer som normalt ikke kan benyttes på personopplysninger omfattet av artikkel 9. Berettigede interesser etter artikkel 6 nr. 1 f) er heller ikke et behandlingsgrunnlag i artikkel 9 nr. 2. Offentlig interesse etter artikkel 6 nr. 1 e), er imidlertid sammenfallende med artikkel 9 nr. 2 g) om allmenne interesser. Dette taler for at i de tilfeller hvor allmenne interesser etter artikkel 9 nr. 2 g) supplert med artikkel 6 nr. 1 e) er behandlingsgrunnlaget, vil retten etter artikkel 21 nr. 1 gjøre seg gjeldende. Videre kan retten til å protestere gjøres etter artikkel 21 nr. 6.⁶⁷

Om adgangen til å protestere etter artikkel 21 nr. 1 er begrenset til behandlingsgrunnlaget i artikkel 6 nr. 1 e) og f), vil likevel den behandlingsansvarlige kunne kreve personopplysningene slettet etter artikkel 17 nr. 1 c). Av artikkel 17 nr. 1 c) fremgår det at den registrerte har rett til sletting dersom den registrerte protesterer mot behandling i henhold til artikkel 21 nr. 1. I GC and Others dommen uttalte EU-domstolen at behandling omfattet av artikkel 9 og artikkel 10 utelukker aktivitet til søkemotorene og at artikkel 17 nr. 1 a) om manglende formål alltid kan gjøres gjeldende da formålet for behandlingen ikke er oppfylt i disse sakene, men at unntaket knytter seg til artikkel 17 nr. 3 om unntak fra sletting etter en nødvendighetsvurdering.⁶⁸

Basert på Google Spain mod González avgjørelsen har personvernemnda tolket det slik at personopplysninger omfattet av artikkel 9, har behandlingsgrunnlag i artikkel 9 nr. 2 supplert med behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1.⁶⁹ I PVN-2020-5 ble det lagt til grunn at særlige

---

⁶⁷ Jarbekk (2021) artikkel 6, note 1.

⁶⁸ Case C-136/17 GC and others mod CNIL (44)

⁶⁹ PVN-2018- 7, PVN-2020-18 og PVN-2020-5

kategorier av personopplysninger som hadde grunnlag i artikkel 9 nr. 2 bokstav g) ved siden av artikkel 6 nr. 1, kunne protesteres mot i henhold til artikkel 17 nr. 1 c), jf. artikkel 21 nr. 1. I Guidelines var ett av momentene Artikkel 29-gruppen stilte opp om informasjonen var «sensitive» “within the meaning of Article 8 of the Directive 95/46/EC”.⁷⁰ Det ble gjort en interesseavveining etter datidens artikkel 14, nåtidens artikkel 21 nr. 1. Dette taler for at personopplysninger omfattet av artikkel 9 også omfattes av artikkel 21 nr. 1 når behandlingen har supplerende grunnlag i artikkel 6 nr. 1 e).

Selv om ordlyden taler for at det kun er behandling etter artikkel 6 nr. 1 e) og f) som kan protesteres mot, taler fortalen, rettspraksis og hensynet til personvernet at artikkel 9 som har supplerende behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1 e) også kan protesteres mot etter artikkel 21 nr. 1. Videre stilles det ikke opp en adgang til viderebehandling etter behandlingsansvarliges berettigede interesser i artikkel 9 nr. 2, slik det gjøres i artikkel 6 nr. 1 f). Dette betyr at berettiget interesse ikke kan være behandlingsgrunnlag for personopplysninger omfattet av artikkel 9, men allmennhetens interesser kan etter artikkel 6 nr. 1 e) da denne sammenfaller med artikkel 9 nr. 2 g).⁷¹

3.2 Vilkår 2: «Særlig situasjon»

For å kunne protestere mot behandling av personopplysninger etter artikkel 21 nr. 1, må det foreligge grunner knyttet til den registrertes «særlige situasjon» som taler for at behandlingen skal opphøre. Det må foreligge en situasjon og denne må være «særlig». Hva som menes med en «særlig situasjon» fremgår ikke av bestemmelsen, ei heller hvilke momenter eller holdepunkter som taler for at den registrerte har en «særlig situasjon». Det bestemmelsen imidlertid legger til grunn, er at det må foreligge grunner knyttet til den særlige situasjonen som taler for at behandlingen skal begrenses eller opphøre.

Av vilkårets ordlyd er det naturlig å forstå «særlig situasjon» som en situasjon som skiller seg fra en alminnelig situasjon, og at situasjonen er spesiell og skiller seg fra mengden. Dersom det er en gruppe som får behandlet sine opplysninger, vil en særlig situasjon skiller seg ut fra den generelle situasjonen. Hva som ligger i en «særlig situasjon», kommer imidlertid ikke

---

⁷⁰ Artikkel 29-gruppen (2014) s. 17.

⁷¹ Jarbekk (2021) artikkel 6. note f.

frem av bestemmelsens ordlyd. Det som imidlertid fremkommer av ordlyden til bestemmelsen, er at situasjonen må knytte seg til den registrerte. Dette taler for at det må foretas en individuell vurdering av den konkrete situasjonen for å vurdere om situasjonen faller inn under vilkåret.

3.2.1 Er en «særlig situasjon» subjektiv eller objektiv?

I vurderingen av om det foreligger en «særlig situasjon» er det også uklart av bestemmelsens ordlyd om det er en situasjon med objektive holdepunkter som avgjør om det er en «særlig situasjon», eller om den registrertes subjektive oppfatning av situasjonen også kan anses som en særlig situasjon. Det fremgår med andre ord ikke om det er den subjektive oppfatningen til den registrerte eller konkrete holdepunkter, som skal vektlegges i vurderingen. Det fremgår heller ikke av fortalen eller øvrige bestemmelser i forordningen hva som ligger i begrepet. Det foreligger altså ingen veiledning på hvilke situasjoner som kan anses som «særlige».

Vilkåret sett i lys av prinsippet om lovlig, rettferdig og åpen behandling, jf. artikkel 5 nr. 1 a, trekker mot at en subjektive oppfatninger av situasjonen omfattes av vilkåret. Prinsippet skal gjenspeiles i alle behandlingene som gjøres av personopplysningene. At behandlingen må være rettferdig, knytter seg til at behandlingen må fremstå som rimelig overfor den registrerte og at behandlingen av de spesifikke personopplysningene skal fremstå forståelig og naturlig for den registrerte.⁷² Sett i lys av rettferdighetsprinsippet, vil en behandling av personopplysninger som påvirker den registrerte negativt, oppfattes som lite rettferdig. «Særlig situasjon» sett i lys av artikkel 5 nr. 1 a vil derfor også ramme de subjektive opplevelsene av en behandling på lik linje som rent objektive negative konsekvenser av behandlingen.

EU-domstolen uttalte i Google Spain mod González avsnitt 96, at retten til å bli glemt ikke er betinget av at aktuelle personopplysningene har medført negative konsekvenser og skader for den registrerte. Det samme har Artikkel 29-gruppen lagt til grunn i sine retningslinjer, nemlig at det ikke trenger foreligge en direkte negativ skade for den registrerte kan påberope seg retten til å bli glemt.⁷³ PVN-2020-8 ble det lagt til grunn, basert på uttalelsen til EU-

---

⁷² Skullerud (2022) artikkel 5 nr. 1 a), Nummer 1.

⁷³ Artikkel 29-gruppen s. 18.

domstolen og Artikkel 29- gruppens sine retningslinjer, dersom det foreligger tilstrekkelige holdepunkter for negative konsekvenser for den registrerte, vil det trekke i retning av å få medhold i retten til å bli slettet. Konkrete holdepunkter er ikke nødvendig for å anse en situasjon som negativ for den registrerte. Retten til å bli glemt og retten til å protestere henger sammen, ettersom retten til å protestere som regel innebærer at den registrerte påberoper seg retten til å bli glemt. Dette har overføringsverdi til hva som ligger i en «særlig situasjon» ved at det ikke må foreligge konkrete negative konsekvenser for å anse behandlingen som negativt for den registrerte, men at en negativ opplevelse er tilstrekkelig. Dette taler for at en subjektiv oppfatning av behandlingen vil derfor anses som en «særlig situasjon».

Terskelen for hva som anses som en «særlig situasjon» er også uklar og fremgår ikke av bestemmelsen. Av vilkårets ordlyd fremgår det at det må foreligge en situasjon som må være «særlig», som vil si at den må være mer spesiell enn en alminnelig situasjon. Vilåret har en bred ordlyd, som kan tale for at terskelen ikke er særlig høy, da den skal dekke mange tilfeller. Videre er det en viss terskel av ordet «særlig» er det naturlig og forså at noe spesielt må foreligge. Sett i lys av artikkel 21 nr. 1 er det naturlig og forstå terskelen som lav da artikkel 21 nr. 1 stiller opp en slags kontrollmekanisme av behandlingen. Retten til å protestere gjelder kun ved de tilfeller hvor behandlingsgrunnlaget er artikkel 6 nr. 1 e) og f). Den registrertes rettigheter og friheter blir på nytt vurdert opp mot offentlige-, allmennhetens eller berettigede interesser, for å vurdere om behandlingen er legitim. Situasjonen til den registrerte kan ha endret seg siden behandlingen startet, eller at behandlingen viste seg å være mer belastende enn først trodd.

En protest vil som nevnt, kun føre til en ny vurdering av behandlingen før behandlingen eventuell begrenses eller opphører helt, ikke en umiddelbar slutt av behandlingen. Dette taler for en lav terskel for hva som anses som en «særlig situasjon». Vilåret trenger derfor ikke å være klart definert, da det vil være en konkret vurdering i hver enkelt sak. Dette taler for at hva som gjelder som en «særlig situasjon» ikke trenger ha særlig høy terskel for å påberope seg en særlig situasjon.

3.2.1.1 Ulike personopplysninger som særlig situasjon.

I spørsmålet om hvilke typer opplysninger som faller inn under bestemmelsen, er svaret at alle typer opplysninger som defineres som personopplysninger etter forordningens definisjon i artikkel 4 (1) a). Et spørsmål er imidlertid om personopplysningene må individualiseres eller om protesten kan være generell. Av ordlyden fremgår det at den registrerte har rett til å protestere «mot behandling av personopplysninger». Av dette er det naturlig å forstå det slik at man protesterer mot behandlingen, og at dens personopplysninger vil være underlagt protesten. Dette taler for at protesten knytter seg til behandlingen herunder personopplysningene som behandles. Ved en protest er personopplysningene som påklages derfor generelle og ikke spesifikk angitt. Videre knytter selve behandlingen seg til ett behandlingsgrunnlag som må ha grunnlag i et spesifikt formål.⁷⁴ Etter dataminimering, skal personopplysningene som behandles være «adekvate, relevante og begrenset til det som er nødvendig for formålene de behandles for, jf. artikkel 5 nr. 1 c). Dette tilsier at personopplysningene som behandles, er minimert til det som er nødvendig for behandlingen. Det vil da si, at ved en protest, vil de opplysningene som man ønsker fjernet utgjøre en stor del av den nødvendige dataen til behandlingen. Ved fjerning av denne vil behandlingen ikke være i tråd med sitt formål. Dette taler for at protesten gjelder for de generelle personopplysningene som følger av behandlingen, og at protesten er generell overfor personopplysningene, men spesifikk overfor behandlingen.

Artikkel 21 nr. 1 skiller ikke mellom hvilke personopplysninger som kan protesteres mot. Videre vil de behandlinger som innebærer behandling av personopplysninger av mer følsom karakter, oppleves mer inngripende for den registrerte. Personopplysninger omfattet av artikkel 9 eller artikkel 10, vil i utgangspunktet ikke være lov å behandle. Dette taler for at behandling underlagt bestemmelsene automatisk må falle inn under «særlig situasjon» da behandlingen av disse må kunne anses som en «særlig situasjon» i seg selv.

3.2.2 Er det den registrerte som må påberope og grunngi at det foreligger en «særlig situasjon»?

Det fremgår av artikkel 21 nr. 1 at den registrerte «skal til enhver tid» ha rett til å protestere av grunner knyttet til vedkommendes sin særlige situasjon. Hvem som må påvise at det

---

⁷⁴ Artikkel 29-gruppen (2018) s. 22.

foreligger en særlig situasjon kommer ikke klart frem. Bestemmelsen må forstås som at den registrerte til enhver til har retten til å protestere, men at den registrerte selv må anvende denne retten. Spørsmålet blir imidlertid om den registrerte selv må påvise og dokumentere sin «særlige situasjon» som gir grunnlag for protesten.

Dersom den registrerte ikke vet hvilke vilkår som inngår i retten til å protestere, eller hva som utgjør en «særlig situasjon», vil det kunne skape problemer for om den registrerte benytter seg av sin rettighet og om vedkommende fremmer protesten riktig. Videre plikter den behandlingsansvarlige etter artikkel 13 å gi tilstrekkelig informasjon om det rettslige grunnlaget for behandlingen etter artikkel 13 nr. 1 c), og å opplyse om rettigheter knyttet til behandlingen som retten til å protestere.⁷⁵ Etter artikkel 12 nr. 1 plikter den behandlingsansvarlige å «treffe egnede tiltak for å fremlegge for den registrerte informasjonen nevnt i artikkel 13». Dette betyr at den behandlingsansvarlige må opplyse om retten til å protestere når behandlingsgrunnlaget er artikkel 6 nr. 1 e) eller f), som er ett av vilkårene etter artikkel 21 nr. 1. Av artikkel 13 nr. 2 fremgår det at «følgende ytterligere informasjon» må gis «som er nødvendig for å sikre en rettferdig og åpen behandling» etter artikkel 5 nr. 1 a), herunder informasjon om retten til å protestere.⁷⁶ I lys av lovlig, rettferdig og åpenhetsprinsippet stilt opp i artikkel 5 nr. 1 a), taler det imidlertid for at tilstrekkelig informasjon om en lovfestet rettighet også må innebære hvordan den benyttes. Å kun vite om en rettighet har liten verdi i seg selv, dersom den registrerte ikke har tilstrekkelig informasjon hvordan den kan fremmes og hvilke vilkår som må oppfylles. Tilstrekkelig informasjon må derfor innebære rettighetenes vilkår og prosessen for å fremme rettighetene.

Videre blir det vanskelig for den behandlingsansvarlige å påvise en særlig situasjon for den registrerte, da dette innebærer en individuell og konkret situasjon, herunder den registrertes subjektive oppfatning. Det vil være lettere for den registrerte å selv påvise og eventuelt dokumentere for sin særlige situasjon, og derfor mer hensiktsmessig at påvisningen ilegges den registrerte, som også vil sikre at situasjonen blir riktig og tilstrekkelig påvist og tilstrekkelig. Skullerud mfl. har slått fast at den registrerte må selv «begrunne sin innsigelse med forhold knyttet til hans eller hennes «særlige situasjon»». ⁷⁷ Dette er imidlertid kun slått fast og er ikke nærmere begrunnet.

---

⁷⁵ GDPR artikkel 13 nr. 2 b).

⁷⁶ GDPR artikkel 12 nr. 2 b).

⁷⁷ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1.

I PVN-2018-7 ble det uttalt at det som hovedregel er den registrerte som må fremlegge informasjon «som eventuelt viser om innholdet i et søketreff er misvisende eller feilaktig». Dette gjaldt i de saker hvor den registrerte protester mot behandling og krever sletting grunnet feilaktige eller utdaterte personopplysninger. Dette knytter seg til grunnprinsippet om korrekte og nødvendig oppdaterte personopplysninger etter artikkel 5 nr. 1 d). Den registrerte har derfor en plikt i slike tilfeller, til å påvise og å dokumentere for kravet sitt knyttet til grunnprinsippet i artikkel 5 nr.1 d). Dette må ha en overføringsverdi til artikkel 21 nr. 1. Den registrerte er mest nærliggende til å påvise sin situasjon for å utøve sin rett, og det er den registrerte selv som er best egnet til å påvise egen situasjon. Hvis en behandlingsansvarlig må påvise en «særlig situasjon» fører det til at flere opplysninger må behandles. Det er fordi det må innhentes dokumentasjon som taler for den registrertes situasjon. I lys av artikkel 5 nr. 1 c) om dataminimering, vil dokumentasjonen og påvisningskravet være ilagt den registrerte. Dette vil føre til at færre og de mest relevante opplysningene blir presentert og behandlet i interesseavveiningen.

Videre blir spørsmålet om den behandlingsansvarlige må stole på den registrertes anførsel om at det foreligger en særlig situasjon. Dette vil imidlertid henge sammen med hvor godt anførselen er dokumentert, samt hvilken situasjon som anføres som særlig. I sak PVN-2020-2 hadde datatilsynet tidligere uttalt at den registrerte selv ikke hadde «fremhevet sider ved saken som belyser hans særlige situasjon», men saken ble videre behandlet og datatilsynets vedtak ble påklaget til personvernemda som uttalte at de ikke kunne se at «noen særlige forhold ved As situasjon». Saken ble behandlet og vurdert selv om den «særlige situasjonen» ikke var belyst. Dette viser at det er den registrerte som må påvise sin særlige situasjon, men konsekvensen for å ikke gjøre det, er ikke at saken ikke blir vurdert, men at relevante forhold ikke blir tatt med i vurderingen.

Hvor grundig den særlige situasjonen må påvises er heller ikke klart. Videre vil en for smal påvisning og dokumentasjon påvirke hvordan den vurderes i interesseavveiningen. Den særlige situasjonen og herunder den registrertes interesser, skal videre vurderes opp mot den behandlingsansvarliges tvingende berettigede grunner. Den registrerte må påvise sin særlige situasjon tilstrekkelig til at vedkommendes interesser er klare. For å sikre at dokumentasjonen og anførselen om at det foreligger en særlig situasjon er tilstrekkelig opplyst, vil det være mest nærliggende at det er den registrerte som kan påvise at det foreligger en særlig situasjon.

Det vil i større grad sikre den registrerte at alle sider av dens situasjon blir belyst for å verne om vedkommende sine rettigheter. Det innebærer imidlertid tilstrekkelig informasjon fra den behandlingsansvarlige, og om hvilke vilkår som må foreligge herunder at særlig situasjon må dokumenteres og anføres.

3.3 Unntaksvilkåret: Interesseavveiningen

Av artikkel 21 nr. 1 annet punktum, fremgår det at den behandlingsansvarlige ikke lenger skal behandle personopplysningen, med mindre vedkommende kan påvise at det foreligger tvingende berettigede grunner for behandlingen som går foran den registrertes interesser, rettigheter og friheter eller for å fastsette, gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav.

Annet punktum legger med andre ord til grunn at selv om det foreligger grunner knyttet til registrertes særlige situasjon, medfører ikke det automatisk opphør av behandlingen. Den behandlingsansvarlige skal foreta en interesseavveining dersom de ønsker å fortsette behandlingen hvor den behandlingsansvarliges tvingende berettigede grunner skal veies opp mot den registrertes interesser, rettigheter og friheter og å ta hensyn til de de særlige individuelle forholdene som den registrerte har påberopt seg gjennom sin «særlige situasjon».⁷⁸

Vurderingen av om en protest blir tatt til følge eller ikke, beror på en vurdering av det konkrete tilfelle, jf. TOSLO-2019-98312. Det fremgår ikke av bestemmelsen hvilke momenter som skal vektlegges i interesseavveining, men det fremgår at det skal foretas en balansetest mellom den registrertes interesser, rettigheter og friheter og den behandlingsansvarenes tvingende berettigede grunner. Dette innebærer en proporsjonalitetsvurdering som foregår mellom de ulike interessene som skal vernes. Store inngripen i den registrertes interesser, rettigheter og friheter taler for at det må foreligge svært tvingende berettigede grunner for at behandlingen kan pågå videre etter grunnleggende forholdsmessighetshensyn. Av bestemmelsen er det naturlig å forstå at det må bevises at behandlingsansvarenes grunner veier tyngre enn den registrertes.

---

⁷⁸ Olsen (2022) artikkel 21 nr. 1, note 179Å56.

Det er uklart hvilke momenter som skal vektlegges i interesseavveiningen. I EU-domstolens vurdering i GC and others mod CNIL avgjørelsen C-136/17 (heretter GC and others) avsnitt 66, ble det lagt til grunn at hvert konkrete tilfelle må vurderes hver for seg i lys av de hensynene som gjør seg gjeldende i saken i en interesseavveining jf. PVN-2020-8. Saken var et gruppesøksmål, hvor en rekke personer ønsket søketreff på navnet deres fjernet fra Google. Det var flere ulike grunner for at de registrere ønsket søketreffene fjernet. En ønsket en satirisk fremstilling av et ulovlig forhold til en annen politiker fjernet. En ønsket fjernet søkemotortreff på tidligere kobling til den kontroversielle Scientologikirken. En annen ønsket fjernet informasjon om tidligere innblanding i en straffesak med en rekke forretningsmenn, selv om han ble frikjent. Den siste ønsket fjernet informasjon om tidligere fengselsstraff.⁷⁹ Felles for alle, var at opplysningene falt under artikkel 9 eller artikkel 10, datidens artikkel 8 nr.1 og 6 nr. 5. At protesten må vurderes etter registrertes interesser, rettigheter og friheter og etter behandlingsansvarliges tvingende berettigede grunner, taler for at ulike momenter vektlegges i ulike typetilfeller

Det fremgår av artikkel 17 nr. 1 c) at den registrerte skal ha rett til å få personopplysninger om seg selv slettet, når den registrerte protesterer mot behandling i henhold til artikkel 21 nr. 1, og det ikke finnes tvingende berettigede grunner til behandlingen. Artikkel 21 nr. 1 utgjør dermed en grunn til sletting i seg selv etter artikkel 17. I Guidelines 5/2019 legger EDPB til grunn at resultatet av at artikkel 21 nr. 1 uttrykkelig er forutsatt som en grunn for sletting. Både artikkel 17 og artikkel 21 nr. 1 kan tjene som rettslig grunnlag for fjerning av forespørsler. Utstrekningene av bestemmelsene blir derfor sammenhengende. Interesseavveiningen må derfor ses i lys av retten til sletting, da medhold i protest fører til sletting. Momentene for retten til å bli glemt som stilles opp i EU-domstolens Google-avgjørelsen vil derfor anvendes i interesseavveiningen som et tungtveiende moment.

3.3.1 Den registrertes interesser, rettigheter og friheter

Den registrertes interesser, rettigheter og friheter må ses i lys av den registrertes særlig individuelle forhold.⁸⁰ Det er den registrertes interesser, rettigheter og friheter som de tvingende berettigede grunnene skal vurderes opp mot og som dermed gir utgangspunktet for vurderingen. Hva som inngår i den registrertes interesser, rettigheter og friheter er imidlertid

---

⁷⁹ GC and Others mod CNIL (avsnitt 25-28)

⁸⁰ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1. Nummer

ikke klart av bestemmelsen, eller av fortalen. Videre er begrepene omfattende og overordnede og må derfor anses å dekke vidt. Ordlyden på engelsk er «interests, rights and freedoms» som innebærer det samme, og gir like lite veiledning i henhold til hva som ligger i begrepene. Felles for begrepene er at de knytter seg til- og må vurderes i lys av den registres særlige situasjon.⁸¹

Interesser, rettigheter og friheter blir brukt gjennomgående i forordningen og i fortalen. Som fortalepunkt nr. 2, hvor det fremgår at «prinsippene og reglene for vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger som gjelder dem», bør «respektene deres grunnleggende rettigheter og friheter, særlig retten til vern av personopplysninger». Rettigheter og friheter brukes sammen, og forklares av datatilsynet som de rettighetene stilt opp i forordningen artikkel 12-22, men også andre grunnleggende friheter som personvern, ytringsfrihet eller retten til å ikke bli diskriminert.⁸² Rettigheter og friheter må også ses i sammenheng med prinsippene stilt opp i artikkel 5 nr. 1, da rettighetene i artikkel 12-22⁸³ bygger på disse og skal ivareta prinsippene. En naturlig forståelse av interesser, rettigheter og friheter er derfor de rettigheter som knytter seg til personvernet som rettighetene i forordningen og personvernloven, men også grunnleggende rettigheter som retten til privatliv⁸⁴ eller ytringsfriheten.⁸⁵ Det må også omfatte øvrige interesser, herunder hensyn som ikke er lovfestede, men som utgjør en konsekvens av en inngripen i privatlivet og som derfor er viktig for den registrerte og den registrertes sfære. Dette kan være alt fra generelle interesser som mange har, eller som den individuelle har, og hensyn som fremgår av forordningen og prinsipper etter artikkel 5.

En svært sentral rettighet er retten til å bli glemt etter artikkel 17 om rett til sletting. Dette er fordi rettigheten er svært sentral og en konsekvens av å protestere etter artikkel 21 nr. 1. Retten til å bli glemt som fremgår av artikkel 17, er derfor en av de mest sentrale rettighetene i en interesseavveining, som øvrige grunner må veies mot.

Artikkel 29-gruppen har listet opp flere hensyn som skal tas inn i vurderingen for å ivareta den registrertes interesser, rettigheter og friheter. Retningslinjene ble utledet etter Google

---

⁸¹ Jarbekk (2021) artikkel §21 nr. 1 note 2.

⁸² Datatilsynet (2019)

⁸³ Datatilsynet (2019)

⁸⁴ Grl§102 og EMK artikkel 8

⁸⁵ Grl. §100 og EMK artikkel 10

avgjørelsene. Disse henger sammen med den registrertes lovfestede rettigheter og prinsippene av artikkel 5. Selv om hensynene og momentene ble utledet i forbindelse med sletting av søketreff, har datatilsynet og personvernemda lagt til grunn at disse også gjelder for interesseavveiningen etter artikkel 17 nr. 1 bokstav c, jf. artikkel 21 nr. 1,⁸⁶ og vil derfor gjelde som utgangspunkt i en interesseavveining. Alle momentene er ikke lovfestede rettigheter, men knytter seg til interesser som henger tett sammen med formålet bak personvern. Ett av disse er om personopplysningene har vært belastende for den registrerte og hvilke konsekvenser de har påført den registrerte. Om opplysningene har en «negative privacy impact» på den registrerte.⁸⁷

Hvor belastende personopplysningene var for den registrerte og familien rundt, ble vektlagt i PVN-2018-7. Saken omhandlet opplysninger fra en tidligere straffesak knyttet til besittelse av overgrepsmateriale av barn som kom opp som søketreff på den registrertes navn. Dette førte til at den registrerte ble begrenset i å starte ny bedrift, opprette en bankkonto eller delta på workshops. Vedkommende hadde vanskeligheter med å engasjere håndverkere hjemme da vedkommende opplevde at de ikke ville assosieres med han. I tillegg ble barna utestengt fra lokale klubber. At behandlingen gikk utover den registrerte er et moment i seg selv, men at personopplysningene om den registrerte også gikk utover andres liv og rettigheter, talte for opphør av behandling. Opplysninger om et familiemedlem er inngripende i den øvrige familiens privatliv når de kan identifiseres med hendelsen. Dette må anses som svært inngripende i vedkommendes barns sfære. Opplysningene omhandlet opplysninger omfattet av artikkel 10, som også utgjør en rett om særlig vern om behandling. Behandling av personopplysninger omfattet av art. 9 eller art. 10, skal i utgangspunktet ikke behandles, da dette er opplysninger av særlig vern.⁸⁸ Er opplysningene omfattet av artikkel 9 eller artikkel 10, taler dette for at interesser, rettigheter og friheter må veie tungt i vurderingen. Særlig retten til å bli slettet etter artikkel 17.

En annen interesse som er viktig og som vektlegges, er adgangen til å begynne på nytt etter en belastende situasjon. Dette knytter seg til artikkel 5 nr. 1 c) om relevans. Relevans henger sammen med tid ved at situasjoner og opplysninger sin relevans blir mindre med tiden.

---

⁸⁶ PVN-2018-7

⁸⁷ Artikkel 29-gruppen s. 18.

⁸⁸ Google Spain mod González (39).

Et eksempel er kredittforhold som er belastende for den registrerte, da det kan begrense øvrige økonomiske tilbyd og friheter som lån til å kjøpe hus. Dette kan være svært belastende for et individ å ha hengene over seg, særlig når det er lenge siden den dårlige økonomiske situasjonen fant sted. Etter artikkel 5 nr. 1 b) fremgår prinsippet om formålbegrensning, at det må foreligge spesifikke og uttrykkelige angitte formål for behandling som lagring av opplysninger. I saker hvor den registrerte ikke lengre har gjeld, og har endret sitt finansielle mønster, blir spørsmålet om det likevel foreligger tvingende berettigede grunner for den behandlingsansvarlige å beholde opplysninger om tidligere kredittforhold.

I sak C/13/722086 i Amsterdam angående protester mot behandling av tidligere kredittopplysninger og gjeldsforhold, stod den registrerte oppført på en kredittoversikt hvor tidligere dårlig finansielt mønster var dokumentert. Dette førte til at øvrige finansielle rettigheter ble begrenset som å få innvilget nytt lån. Den registrerte hadde nedbetalt lånene sine og hadde hatt en finansiell stabilitet i to år. Interessene som ble særlig lagt vekt på var adgangen til å starte på nytt og å få tilgang på goder som kredittopplysningene satte en stopper for. Dette var muligheter som å få nytt lån til å kjøpe ny bolig. Det samme ble vurdert i sak 2-05 O 151/18 Frankfurt 5. Sivilkammer. Den registrerte fikk ikke leie leilighet grunnet kredittopplysninger om vedkommende, samt tidligere personlig konkurssak. Den påberopte «særlige situasjonen», var de psykiske problemene den personlige konkursen og kredittopplysningene førte med. Interessene som ble vernet om var beskyttelse mot en særlig belastende situasjon. At kredittopplysningsbyrået hadde informasjon om den registrerte som ødela for den registrerte mulighet til å leie leilighet og starte telefonabonnement, svekket vedkommendes mulighet til å komme seg videre fra tidligere kreditthistorie. Sakene viser at momenter som relevans av behandling, og hvor belastende- og begrensende behandlingen overfor den registrerte er må tale for opphør.

En annet interesse er om personopplysningene er tilstrekkelig oppdaterte og korrekte, jf. artikkel 5 nr. 1 d). I PVN-2018-7 ble det slått fast at protesten måtte tas til følge og personopplysningene slettet, da de ikke kunne anses som korrekte og tilstrekkelig oppdaterte. Opplysningene kunne ikke bevises og de fremstod som subjektive og ble derfor ansett som ukorrekte. Dette førte til at behandlingen måtte opphøre. Dette knyttet seg også til Artikkel 29 gruppens kriterier om personopplysningen er relevante og ikke overdrevne, og ikke fremstå

som en annen persons «individuals personal opinion».⁸⁹ Dette henger også sammen med prinsippet om dataminimering etter artikkel 5 nr. 1 c). Tidsaspektet er også relevant med hensyn til den registrerte. Vedkommende skal slippe å ha opplysningene tilgjengelige for all tid særlig da opplysningene blir mindre relevante med årene. Dette henger sammen med hensynet til å bevege seg videre og starte på nytt som må hensyntas.

Av praksis, av forordningen og av de retningslinjene som Artikkel 29-gruppen har lagt til grunn at det skal legges særlig vekt på de lovfestede rettighetene. Det er også relevant i hvilken grad disse utgjør en inngripen. I vurderingen av inngripen blir det relevant å se på om øvrige rettigheter og friheter blir begrenset ved behandlingen, sett i lys av den særlige situasjonen. Interesser, rettigheter og friheter er et vidt begrep og knytter seg til de lovfestede rettighetene er person har. En inngripen i disse vil føre til et enda større brudd på personvernet.

3.3.2 Tvingende berettigede grunner

Hva som menes med, eller ilegges «tvingende berettigede grunner» etter artikkel 21 nr. 1 annet punktum, fremgår ikke av bestemmelsen. Videre fremgår det av ordlyden av «tvingende berettigede» at grunnene må være relevante og tungtveiende for behandlingsansvarliges behandling. De tvingende berettigede grunnene må veie tyngre enn den registrertes interesser, rettigheter og friheter i den konkrete interesseavveiningen. Hovedreglene er at hensynet til den registrerte veier tyngst og at behandlingsansvarliges berettigede grunner for behandling må veie tyngre enn disse.⁹⁰

Tvingende berettigede grunner knytter seg til den konkrete situasjonen og den konkrete behandlingsansvarlige. De knytter seg også til behandlingsgrunnlaget i artikkel 6 nr. 1 e) eller f) for behandlingen, ettersom behandlingsgrunnlaget er utgangspunktet for selve behandlingen som den registrerte protesterer mot. Artikkel 6 nr. 1 e) danner grunnlag i allmenhetens interesse og utøvelse av offentlig myndighet. Artikkel 6 nr. 1 f) danner grunnlag i behandlingsansvarliges berettigede interesse. De tvingende berettigede grunnene har derfor enten grunnlag i allmenhetens- og offentlig interesse, eller berettigede interesser. Ordlyden i

---

⁸⁹ Artikkel 29-gruppen (2014) s. 19.

⁹⁰ PVN-2022-2

artikkel 21 nr. 1 annet punktum stiller imidlertid opp en mer tungtveiende og individuell interesseavveining av ordlyden «tvingende berettigede grunner» enn hva som fremgår av artikkel 6 nr. 1 e) og f). Hvor «nødvendig» for å nå formålet er terskelen i artikkel 6 nr. 1 e) og f) med mindre det foreligger interesser, rettigheter og friheter i artikkel 6 nr. 1 f).

Offentlige og allmenne interesser vil ofte knytte seg til interesser til flere enn behandlingsansvarlige selv. De knytter seg til samfunnet og kan være grunnleggende rettigheter til borgerne i samfunnet som allmenn folkehelse, arkivformål i allmenhetens interesse, vitenskapelig historisk forskning, statistisk formål, fastsette gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav eller rettslige forpliktelser.

Et annet eksempel er informasjonsfrihet og ytringsfrihet. Dette går igjen i praksis og har blitt særlig aktuelt grunnet søketreff på søkemotorer. Google Spain avgjørelsen og i GC and Others tok begge for seg utstrekningen av retten til å bli glemt mot offentlige interesser. Det ble lagt til grunn at i tilfeller hvor rettigheter som informasjonsfrihet etter EU-charter artikkel 11 og EMK 10 står mot personvernet, kan retten til å bli glemt måtte vike for offentlige interesser. I begge Google avgjørelsene ble det lagt til grunn at selv i tilfeller hvor personopplysningene omfattes av artikkel 10 som har et særlig vern, vil offentlige interesser kunne overgå retten til å bli glemt. Selv om sakene Google Spain og GC and Others gjaldt behandling gjennom søkemotor og søketreff på google, viser likevel vurderingen at selv personopplysninger av særlig vern og omfattet av artikkel 10 som har strengere vern og utgangspunkt ikke skal behandles, vil offentlige interesser som informasjonsfriheten likevel kunne tale for viderebehandling. Dette viser at offentlige interesser står sterkt i en interesseavveining. Særlig når disse knytter seg til grunnleggende rettigheter som ytringsfrihet og informasjonsfrihet som alltid utgjør tvingende grunner. Informasjonsfrihet vil veie tungt om det er opplysninger om offentlige personer eller personer i en offentlig rolle, jf. Google Spain mod González (66). Dette må ses i lys av demokratiske hensynet til innsyn og transparens overfor det offentlige.

Tvingende berettigede grunner kan også være knyttet til den behandlingsansvarliges berettigede interesser som behandlingsansvarliges virksomhet og drift. Herunder økonomiske hensyn. Google sine økonomiske interesser ble vurdert i Google Spain mod González dommen, men EU-domstolen kom frem til at disse måtte vike for retten til privatliv. Dette viser at når det gjelder interesser som treffer samfunnet og derfor flere individer må det anses

som mer tungtveiende interesser enn når de kun ivaretar den behandlingsansvarlige selv, særlig når det er økonomisk interesse som ikke en grunnleggende rettighet for den behandlingsansvarlige. I sak C/13/722086 i Amsterdam ble imidlertid bankens interesse i å lagre kredittopplysninger om den registrertes tidligere dårlige økonomiske mønster vektlagt. Her ble bedrifters interesse i å kunne beskytte seg mot konkurs og risikokunder ansett som en tvingende berettigede grunne og protesten ble ikke tatt til følge. Det ble lagt til grunn at det var for kort tid siden vedkommende hadde endret sitt finansielle mønster, som ikke ga godt nok grunnlag for å anse at kunden ikke utgjorde en risiko for banken. Det var derfor i bankens berettigede interesse å ha informasjonen lagret som er å beskytte forbrukeren mot overdreven kreditt og advare andre kredittsituasjoner og gi beskjed om kundens risikoprofil.⁹¹ Banken sin tvingende berettigede grunner, som var av økonomisk interesse, veide tyngre enn den registrertes interesser, rettigheter og friheter.⁹² Saken viser at økonomiske interesser som knytter seg til de sikkerhet av virksomheten, vil være tvingende berettigede interesser som kan veie tyngre enn den registrertes interesser, rettigheter og friheter.

Særlig vil behandling knyttet til lovfestede plikter overfor den behandlingsansvarlige kunne anses å være tvingende berettigede grunner. Behandlingsansvarlige kan gjennom sin virksomhet eller rolle være ilagt en rekke forpliktelser som de må overholde for å også sikre den registrertes rettigheter og friheter. Disse kan være lovfestede. Et eksempel er arbeidsgivere som lagrer informasjon om hendelser, advarsler eller annen informasjon av relevans i forbindelse med arbeidsforholdet til arbeidstaker. Arbeidsgiver kan ha stor interesse i å lagre opplysninger om arbeidstaker og hendelser som har funnet sted for å lettest kunne ivareta de krav som arbeidsgiver er rettslig pålagt etter arbeidsmiljøloven. Dette kan være opplysninger og vurderinger av de ansattes prestasjoner i personalmapper, tilrettevisninger og skiftelige advarsler, som er nødvendig å ha for å avskjedige en arbeidstager etter arbeidsloven.⁹³ Dette innebærer personopplysninger og kan være av følsom karakter og oppleves belastende for arbeidstaker, men som er av interesse for arbeidsgiver. Sletting av opplysninger i personalmapper har gjennom praksis hatt forholdsvis høy terskel.⁹⁴ Dette knytter seg til at lagringen av disse type personopplysninger anses som rimelige da det er viktig å lagre hendelser i en sak for å få en helhetlig historikk i en arbeidstvist. I arbeidstvister

---

⁹¹ C/13/722086

⁹² C/13/722086

⁹³ PVN-2018-11

⁹⁴ PVN 2018 -11

er det arbeidsgiver som bærer risikoen for å ha tilstrekkelig dokumentasjon av hendelser og eventuelt advarsler.⁹⁵ Nemnda la i PVN-2018-11 derfor til grunn at ulempen for arbeidstakeren i utgangspunktet ikke overstiger arbeidsgivers interesse i å lagre tilrettevisningene i personalmappen. Dette betyr at det er nødvendig for en arbeidsgiver å lagre opplysninger om arbeidstaker. Videre innebærer det ikke at arbeidsgiver kan lagre alle opplysninger de ønsker. Arbeidsgiver må imidlertid påvise en reell grunn for behandlingen, og behandlingen må alltid anses nødvendig for å nå formålet med behandlingen og være spesifikt angitt jf. artikkel 5 nr. 1 b og c. Dette gjelder også for tidsaspektet. Hvor lenge opplysningene kan behandles, må tolkes i lys av dataminimering. Hvor alvorlig arbeidssakene har vært, taler for lagring over lengre tid av opplysningene da det er viktigere med bevis ved fremtidige arbeidssaker her, og opplysningene er mer nødvendige enn mindre og små arbeidssaker. Dette henger sammen med behandlingsansvarliges rett til å fastsette eller for å forsvare rettskrav. Dersom behandlingen er nødvendig for å utøve en lovfestet rett eller for å forsvare den, må det tale for behandling. Arbeidsgiver må lagre opplysninger som mulig bevis for å kunne foreta en lovlig prosess som å avskjedige en tidligere ansatt som arbeidsmiljøloven §15-4 nr. 3 om formkrav ved oppsigelse.

Lovfestede plikter og unntak veier tungt som grunnlag for den registrerte. Lagring etter arkivformål ble i PVN-2018-13 ansett som en tvingende berettigede grunn som førte til viderebehandling. Bakgrunnen var av betydelig verdi for ettertiden ved lagring, og behandlingen hadde også grunnlag i arkivloven §6 jf. §9. Hensyn knyttet til allmenne interesser måtte derfor anses som en tvingende berettigede grunn. Som drøftet, vil tvingende berettigede grunner være knyttet til den konkrete situasjonen, og vil være knyttet til behandlingsgrunnlaget. De må imidlertid være tungtveiende og relevante for viderebehandling.

3.3.3 Rettskrav

Unntaket for videre behandling er når det foreligger tvingende berettigede grunner for behandling eller at behandlingen er nødvendig for å gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav. Av ordlyden fremgår rettskrav som et krav regulert av en rettsregel, likt som i tvisteloven §1-3. Ordlyden er lik som unntaket i artikkel 9 (2) f om forbudet av behandling av særlige

---

⁹⁵ PVN-2018-11

kategorier av personopplysninger. Vilkåret må forstås på samme måte som unntaket stilt opp i artikkel 9 (2) f,⁹⁶ at forbudet mot behandling av særlig kategori av personopplysninger ikke gjelder dersom behandlingen er nødvendig for å fastsette, gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav. Det fremgår ikke av ordlyden i artikkel 9 (2) f eller artikkel 21(1) andre punktum hvem kravet må gjelde,⁹⁷ men etter fortalen punkt 52 understrekes det at behandlingen kan skje innenfor rammene av en rettergang, herunder administrativ eller utenrettslig prosedyre. Alle domstoler og tvisteløsningsorganer er dermed omfattet.⁹⁸ Viktigheten av rettskravet vil derfor måtte vurderes opp mot registrertes interesser, rettigheter og friheter. Arbeidsgivers lovpålagte plikter overfor ansatte er rettskrav som kan veie mot viderebehandling. Videre må kan også rettskrav måtte vike for den registrertes rettigheter. Dersom den registrerte har en tungtveiende lovpålagt rett vil et rettskrav av lavere viktighet måtte vike etter forholdsmessighetsprinsippet.

3.3.4 Interesseavveiningen

Selve interesseavveiningen står mellom den registrertes interesser, rettigheter og friheter og den registrertes tvingende berettigede grunner samt eventuelle rettskrav som gjort rede for over. Tvingende berettigede grunner og rettskrav henger tett sammen, da det å fastsette et rettskrav vil være en tvingende berettiget grunn. Hva som inngår i interesseavveiningen og hvilke interesser som veier tyngst er ulikt for hver enkelt situasjon og beror på den konkrete vurderingen. Artikkel 29-gruppen, har etter avgjørelsen Google Spain mod González og GC and Others, laget en oversikt over veiledende momenter for interesseavveining ved saker som omhandler krav til sletting ved opplysninger som kommer opp som søketreff. Retningslinjene kan imidlertid være med på å veilede og vise hvilke momenter som kan underbygge interessene og som taler for eller imot protester, da de også bygger på de generelle prinsippene etter artikkel 5 nr. 1.

Det fremgår av retningslinjene at «no single criterion is, in itself, determinative» i en interesseavveining og at listen for momenter «is non-exhaustive and will evolve over time».⁹⁹ Eksempler på momenter som listes opp i Artikkel 29-gruppens retningslinjer er om søketreffet

---

⁹⁶ Skullerud (2022) artikkel 21 nr. 1, Nummer 1.

⁹⁷ Olsen (2022) artikkel 9 nr. 2 f), note 139.

⁹⁸ Olsen (2022) artikkel 21 nr. 1, note 179Å53.

⁹⁹ Artikkel-29 gruppen (2014) s.12.

⁹⁹ Google Spain mod González mod Spain.

leder til et individ eller ikke,¹⁰⁰ om registrerte er en offentlig person eller har en offentlig rolle i samfunnet,¹⁰¹ om registrerte er et barn,¹⁰² om dataen er relevant, adekvat og riktig¹⁰³ herunder om den er objektiv, om dataen er nødvendig for formålet,¹⁰⁴ er det sensitiv data og er den belastende på den registrerte.¹⁰⁵

Et eksempel er når den registrertes rett til å bli glemt må vurderes mot allmenne interesser som informasjonsfrihet. Da vil et moment være hvilken rolle den registrerte har i det offentlige. I Google Spain mod González avgjørelsen ble det lagt til grunn at offentlig person som har spilt en stor rolle i det offentlige liv, må akseptere i større grad at informasjon om vedkommende kommer opp i et navnesøk gjennom en søkemotor.¹⁰⁶ Dette er også fastslått som moment i Artikkel -29 gruppen sin liste over vurderingsmomenter¹⁰⁷ at informasjon om offentlige personer er i offentlig interesse. Dersom politisjefen tidligere har sonet en straff for involvering i gjengkriminalitet, er dette av offentlig interesse å vite. Videre må dette vurderes opp mot relevansen av selve opplysningene,¹⁰⁸ som henger sammen med hvor lenge siden tilfellet forelå og hvor tyngende personopplysningene har vært for den registrerte.¹⁰⁹

Interessene som er gjort rede for over må veies mot hverandre. For eksempel må arbeidstakers interesse i personaladministrasjon og bevisbyrde ved arbeidstvister veies mot retten til å bli glemt etter artikkel 17.¹¹⁰ Momenter kan være nødvendigheten av opplysningene vurdert opp mot formålet med registreringen¹¹¹, eller om registreringen er preventiv for fremtidige forhold¹¹² og sannsynligheten at en slik situasjon skal inntreffe igjen. I eksempelet om kredittforhold, står vurderingen mellom hensynet til behandlingsansvarliges interesse i å beskytte seg mot risikofylte kunder mot hensynet til den registrerte om retten til å komme seg videre og retten til å bli glemt. Her vil momenter som hvor lenge siden kunden hadde dårlig

---

¹⁰⁰ Artikkel-29 gruppen (2014) s. 13.

¹⁰¹ Artikkel-29 gruppen (2014) s. 14.

¹⁰² Artikkel-29 gruppen (2014) s. 14.

¹⁰³ Artikkel-29 gruppen (2014) s. 14.

¹⁰⁴ Artikkel 29-gruppen (2014) s. 18

¹⁰⁵ Artikkel 29-gruppen (2014) s. 18

¹⁰⁶ Google Spain mod González v. Spain (66)

¹⁰⁷ Artikkel 29-gruppen (2014) s. 13.

¹⁰⁸ GDPR artikkel 5 nr. 1 c).

¹⁰⁹ PVN-2018-11

¹¹⁰ PVN-2018-11

¹¹¹ PVN 2018-11

¹¹² PVN-2018-11

økonomisk mønster forelå for å avgjøre om det fremdeles forelå en risiko,¹¹³ bakgrunnen for det dårlige økonomiske mønsteret¹¹⁴ eller hvor belastende behandlingen var for den registrerte.¹¹⁵ Interesseavveiningen beror på det konkrete tilfellet og de konkrete interesser, hensyn og momenter som gjør seg gjeldende.

3.3.5 Hvem er ansvarlig for interesseavveiningen?

Behandlingen kan likevel fortsette dersom den behandlingsansvarlige «kan påvise at det foreligger» tvingende berettigede grunner for behandlingen. Av ordlyden er det naturlig å forstå det som at den behandlingsansvarlige har bevisbyrden for at det foreligger tvingende berettigede grunner og at disse går foran den registrertes rettigheter, interesser og friheter.¹¹⁶ Dette fremgår også i foralepunkt 69 som legger til grunn at det bør være opp til den behandlingsansvarlige å påvise at «vedkommende tvingende berettigede interesser går foran den registrertes interesser eller grunnleggende rettigheter og friheter».

I tidligere direktiv 95/46 var det den registrerte som hadde bevisbyrden og måtte demonstrere sine tvingende legitime grunner knyttet til vedkommende spesielle situasjon jf. artikkel 14. Dette er endret og bevisbyrden er overført til den behandlingsansvarlige i forordning 2016/679 artikkel 21 nr. 1, jf. PVN-2021-17. At behandlingsansvarlige har bevisbyrden, knytter seg til prinsippet om formålsbegrensningsprinsippet, ved at formålet med behandlingen skal være spesifikt angitt ved behandling og innsamling av personopplysninger, jf. artikkel 5 nr. 1 b. Det skal være klart for den registrerte hvilket formål opplysningene samles inn for,¹¹⁷ og dette skal den behandlingsansvarlige gi tilstrekkelig informasjon om etter artikkel 13 nr. 1.

Det er heller ikke klart ut fra bestemmelsen hvilke momenter som skal vurderes i en interesseavveining, men ut ifra personvernprinsippene og de øvrige rettighetene som stilles opp i kapittel 4 og prinsippene i artikkel 5 vil gi veiledning. Et eksempel er jo flere og sensitive personopplysningene er, desto sterkere må disse vektas opp mot de berettigede

---

¹¹³ C/13/722086

¹¹⁴ C/13/721372

¹¹⁵ Sak 2-05 O 151/18

¹¹⁶ Olsen (2022) artikkel 21 nr. 1, note, note 179Å53.

¹¹⁷ Jarbekk (2021) artikkel 5 nr. 1 b). note nr. 3.

interessene til behandlingsansvarlige, eller de allmenne interessene. Dette henger sammen med legalitetsprinsippet som er en grunnpilar i EU/EØS-retten, som går ut på at jo større inngripen i en persons sfære, jo klarere lovhjemmel trengs. Det samme gjelder her. Stor inngripen i personvernet taler for at svært tungtveiende hensyn må foreligge for at behandlingen skal være legitim.

Da behandlingsansvarlige er den som foretar interesseavveiningen, er det desto viktigere at den registrertes interesser og situasjon blir hensyntatt for at vurderingen ikke blir partisk. Det foreligger ingen krav til interesseavveiningen annet enn at de tvingende berettigede grunnene til den registrerte skal veies opp mot den registrertes interesser, rettigheter og friheter. Det foreligger heller ingen kontrollmekanismer som sjekker at interesseavveiningen er gjort i tråd med forordningens prinsipper og rettigheter, med mindre den registrerte klager avgjørelsen inn til tilsynsmyndighetene. Dette øker risikoen for at avveiningen som gjøres kan tale i behandlingsansvarliges favør. Dette trenger ikke være bevisst, men da det ikke foreligger konkrete sjekkpunkter for vurderingen, kan de tvingende berettigede grunnene for den behandlingsansvarlige oppleves som mye tyngre enn den registrertes.

4 Konsekvens av å protestere

4.1 Hvilke rettigheter gjør seg gjeldende?

Etter den behandlingsansvarlige har foretatt en interesseavveining av behandlingen, blir konsekvensen at behandlingen kan fortsette eller at den må opphøre. Som nevnt i forrige kapittel vil den vanligste konsekvensen i praksis være sletting etter artikkel 17. Videre har den registrerte ofte et ønske om opphør av behandling umiddelbart. I disse tilfeller har den registrerte rett til å kreve begrenset behandling etter artikkel 18 nr. 1 d.

4.1.1 Begrenset behandling

Etter artikkel 18 nr. 1 d) skal den registrerte ha rett til å kreve behandlingen begrenset, dersom den registrerte har protestert mot behandling i henhold til artikkel 21 nr. 1, i påvente av kontrollen av hvorvidt den behandlingsansvarliges berettigede grunner går foran den registrertes. I perioden fra den registrerte har protestert og behandlingsansvarlig vurderer egne tvingende berettigede grunner opp mot den registrertes, har den registrerte med andre ord rett til begrenset behandling.

Med begrenset behandling menes at behandlingen minimeres i en periode. I fortalespunkt 67 fremgår det at begrenset behandling blant annet kan innebære at utvalgte opplysninger flyttes midlertidig til et annet behandlingssystem, fjernes midlertidig eller gjøres utilgjengelige for behandlingsansvarlig i perioden de skal være begrenset. Av bestemmelsen fremgår det at begrensningen er midlertidig og knyttet til hvor lang saksbehandlingstiden for behandlingsansvarlige er for å foreta interesseavveiningen. Begrenset behandling er derfor ikke en konsekvens av protesteringen som sådan, men en midlertidig rett og påfølgende rettighet av artikkel 21 nr. 1 som kan benyttes i behandlingsprosessen av en protest.

Av bestemmelsen fremgår det ikke om begrenset behandling skjer automatisk ved protestering etter artikkel 21 nr. 1. Da det fremgår at den registrerte «skal ha rett» til å «kreve» begrensning av behandling etter artikkel 18 nr. 1 d), er det naturlig å forstå bestemmelsen dit hen at den registrerte selv må fremme krav om begrenset behandling ved en protest. Videre plikter den behandlingsansvarlige etter artikkel 13 nr. 2 å gi informasjon som er nødvendig for å sikre rettferdig og åpen behandling om retten til begrenset behandling og protestering. Tilstrekkelig informasjon innebærer å få informasjon om hvordan rettighetene

skal benyttes herunder hvordan de benyttes i sammenheng. Tilstrekkelig informasjon om retten til å protestere innebærer også sammenhengen med retten til begrenset behandling underveis i saksbehandlingsperioden til den behandlingsansvarlige. I lys av rettførdig, åpen og lovlig behandling etter artikkel 5 nr. 1 a) taler det for at den registrerte selv er ansvarlig for å fremme kravet om begrenset behandling, samtidig som protesten blir fremsatt, men at sammenhengen mellom de to rettighetene er tydelig gitt til den registrerte. Imidlertid må det legges til grunn at en protest fra den registrerte innebærer et ønske om å få personopplysningene fjernet så fort som mulig. Ved å fremme en protest mot behandling etter artikkel 21 nr.1, må de påfølgende rettighetene som midlertidig begrensning innfortolkes som ønsket av den registrerte. Dette taler for at behandlingsansvarlige automatisk, og uten at begrensning er spesifikt påberopt, begrenser behandlingen av personopplysninger. Et hensyn som imidlertid taler mot, er at behandlingsansvarlige blir ilagt et mye større ansvar knyttet til saksbehandlingen, om en protest også alltid automatisk fører til begrensning. Dette vil ikke kunne ilegges mye vekt ettersom begrensning er en lovfestet rettighet, som den registrerte kan- og har en interesse i å påberope seg. I tillegg plikter behandlingsansvarlige å gjennomføre begrensningen, dersom vilkårene til begrenset behandling foreligger. Dette innebærer at behandlingsansvarlige skal ha rutiner på begrenset behandling.¹¹⁸ Begrensning i behandlingen må derfor innfortolkes som påberopt når en protest blir fremmet. Særlig da behandlingstiden kan ta lang tid for den registrerte og begrensning i dette tidsrommet som regel ønskes uansett, siden protesten fremmes for å få personopplysningene fjernet.

Av artikkel 12 nr. 4 fremgår det at dersom behandlingsansvarlige ikke treffer tiltak på anmodning fra den registrerte, skal den behandlingsansvarlige informere den registrerte. Dette betyr at den behandlingsansvarlige også skal informere den registrerte når protesten opphører, men også når begrensningen potensielt er over. Dette er for å gi informasjon om at behandlingen vil starte opp igjen, og at personopplysningene blir behandlet og hvilke som blir behandlet. Den registrerte skal få tilstrekkelig informasjon om hvilken behandling som foreligger, samt hvilke opplysninger som behandles, jf. artikkel 13 nr. 1.

---

¹¹⁸ GDPR artikkel 24 nr. 1.

4.1.2 Sletting etter artikkel 17 «Retten til å bli glemt»

Dersom en protest blir tatt til følge vil det innebære at behandlingen må opphøre og at personopplysningene må slettes. Retten til å protestere mot behandling etter artikkel 21 nr. 1 henger derfor tett sammen med retten til å bli slettet etter artikkel 17.

Av artikkel 21 nr. 1 annet punktum, fremgår det at den behandlingsansvarlige «skal ikke lenger behandle personopplysninger» med mindre behandlingsansvarliges tvingende berettigede grunner går foran, som gjort rede for i forrige kapittel. Dersom lagring av personopplysninger er i strid med forordningen, har den registrerte rett til å få sine personopplysninger fjernet og har «rett til å bli glemt».¹¹⁹ At behandlingsansvarlige ikke lenger skal behandle personopplysningene betyr at all form for behandling må opphøre, herunder lagring. Dette vil si at personopplysningene må fjernes fra den behandlingsansvarliges systemer, altså må personopplysningene slettes. Av artikkel 17. nr. 1 c) fremgår det at den registrerte skal ha rett til å få personopplysningene om seg selv slettet uten ugrunnet opphold, dersom den registrerte protesterer mot behandling i henhold til artikkel 21 nr. 1 og får medhold i sin protest etter artikkel 21 nr. 1 sine vilkår.

Artikkel 21 nr. 1 utgjør en adgang til sletting av personopplysninger gjennom artikkel 17 nr. 1 c). Når den registrerte «har protestert mot behandling av personopplysningene, jf. personvernforordningen artikkel 21 nr. 1, følger det av artikkel 17 nr. 1 bokstav c)» at den behandlingsansvarlige «har plikt til å slette opplysningene» dersom protesten får medhold.¹²⁰ I Guidelines 5/2019 legges det til grunn at retten til å protestere gir sterkere garantier for opphør av behandling ettersom artikkel 21 nr. 1 har mindre begrenset grunnlag enn artikkel 17 nr. 1 stiller opp. Videre er inngangen til å be om sletting trangere for artikkel 21 nr. 1 enn artikkel 17 nr. 1 da det stilles krav til behandlingsgrunnlaget og situasjonen til den registrerte i artikkel 21 nr. 1.¹²¹ Dette betyr at dersom den registrerte får medhold i klagen, vil det automatisk føre til sletting, jf. artikkel 17 nr. 1 c) jf. artikkel 21 nr. 1. Det endelige resultatet av medhold av en protest er derfor sletting, og artikkel 17 nr. 1 vil være oppfylt.

Et spørsmål er om den registrerte må påberope seg ønsket utfall ved en protest, eller om sletting er en automatisk konsekvens. Ettersom behandlingsansvarlige plikter å foreta

---

¹¹⁹ GDPR fortalepunkt 65.

¹²⁰ PVN-2022-2

¹²¹ Personvernrådet (2020) avsnitt 27.

interesseavveiningen som avgjør om protesten får medhold eller ikke, og det fremgår av artikkel 21 nr. 1 at behandlingen skal stoppe ved protest med mindre behandlingsansvarlige kan påvise tvingende berettigede interesse som veier tyngst i interesseavveiningen, taler det for at den registrerte ikke trenger påberope sletting. En protest er tilstrekkelig da den vil innebære sletting dersom den får medhold.

4.1.3 Når protesten ikke får medhold

Dersom den behandlingsansvarlige kommer frem til at deres tvingende berettigede grunner må veie tyngre enn den registrertes interesser, rettigheter og friheter, kan behandlingen fortsette etter artikkel 21 nr. 1. I disse tilfellene vil den behandlingsansvarlige ha mulighet til å klage til en tilsynsmyndighet for å få en ny objektiv vurdering av protesten. Som nevnt tidligere er det den behandlingsansvarlige som skal foreta behandlingen og som fører med seg en risiko for at interesseavveiningen blir partisk. Dette underbygges ved at det ikke er et kontrollapparat som sjekker interesseavveiningen uten at den registrerte selv klager saken videre inn til tilsynsmyndighetene. Dersom den registrerte derfor mener at protesten må vurderes på nytt kan vedkommende klage vurderingen inn til datatilsynet uten at det påvirker annen administrativ eller rettslig prøving etter artikkel 77 (1). Den registrerte skal ha fått tilstrekkelig informasjon om adgangen til å klage inn behandlingsansvarliges etter artikkel 13 nr. 2 d) av den behandlingsansvarlige på behandlingstidspunktet.

Tilsynsmyndigheten er Datatilsynet.¹²² Datatilsynet er et uavhengig forvaltningsorgan som fører tilsyn etter forordningen for å sikre vern av fysiske personer og grunnleggende rettigheter og friheter knyttet til behandling av personopplysninger.¹²³ De har kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyrer ved overtredelse av forordningen.¹²⁴ Det fremgår at brudd på artikkel 24, som gjelder behandlingsansvarlige plikter til å tilrettelegge tilstrekkelig og forsvarlig behandling etter forordningen, kan ilegges overtredelsesgebyrer. En av disse pliktene er å gi tilstrekkelig informasjon om den registrertes rettigheter etter artikkel 13 nr.1, jf. artikkel 12 nr. 5. Det er den registrerte selv som må sende inn klage til tilsynsmyndighetene for å få klagen avgjort, som fører til at dersom den registrerte ikke har fått tilstrekkelig

---

¹²² GDPR artikkel 51 nr. 1, jf. personopplysningsloven §20 første ledd.

¹²³ GDPR artikkel 51 nr. 1.

¹²⁴ Personopplysningsloven §26.

informasjon om behandlingen, vil det potensielt ha store konsekvenser for den registrertes mulighet til å påberope seg retten til klage. Dersom den registrerte ikke har fått informasjon om sin grunnleggende rettighet, vil vedkommende miste muligheten til å utøve den grunnet uvitenhet. De må heller finne seg i en viderebehandling de ikke er enig i uten en utenforstående vurdering av tilsynsmyndighetene. Det vil derfor kunne medføre bot for den behandlingsansvarlige dersom tilstrekkelig informasjon ikke er gitt til den registrerte. Herunder informasjon om den registrertes rett til å klage avgjørelser inn til tilsynsmyndighetene.

Ved klage til datatilsynet vurderer datatilsynet om behandlingen kan fortsette eller må opphøre. Dersom den registrerte eller behandlingsansvarlige er uenig med vedtaket til datatilsynet, kan de klage vedtaket inn til personvernemda som skal avgjøre klagen.¹²⁵ Dersom den registrerte eller behandlingsansvarlige er uenige i personvernemda sitt vedtak, kan saken klages videre til de alminnelige domstolene. Dette skjedde med legelistesaken. Saken ble klaget inn til personvernemda etter datatilsynet sin vurdering, og endte opp i høyesterett.¹²⁶

Dersom behandlingsansvarlige kommer frem til at protesten ikke får medhold, vil også retten til begrenset behandling opphører. Dette er fordi denne er begrenset frem til protesten er vurdert etter artikkel 18 nr. 1 d). Under ventetiden før behandlingen blir vurdert av tilsynsmyndighetene, vil personopplysningene fortsette og behandles. Dette kan være belastende for den registrerte, og i verste fall i strid med forordningen dersom den behandlingsansvarlige ikke har foretatt en tilstrekkelig vurdering etter artikkel 21 nr. 1. Datatilsynets behandlingstid er minst tre til seks måneder.¹²⁷ Dette er en lang ventetid for den registrerte for å vente på svar på sin klage, men under ventetiden vil behandlingen kunne fortsette, som kan være belastende for den registrerte. Særlig ved mer akutte saker. I PVN 2021-17 var ventetiden nærmere 20 måneder fra den registrerte først ba om bistand fra datatilsynet. Personvernemda anførte i saken at sletting av opplysningene hadde mistet sin praktiske realitet for den registrerte som er svært alvorlig. Nemda la til grunn at en for lang behandlingstid vil stride med plikten staten har til å verne om retten til privatlivet jf. EMK art.

---

¹²⁵ Personopplysningsloven §22.

¹²⁶ HR-2021-966-A.

¹²⁷ Datatilsynet (2022)

8 og viser til at retten til å bli glemt inngår i retten til vern om privatlivet.¹²⁸ Dersom saksbehandlingstiden er for lang slik at sletting mister sin praktiske realitet vil det utgjøre et brudd og krenkelse av retten til privatliv jf. EMK artikkel 8.¹²⁹ Brudd på EMK artikkel 8 kan i verste fall føre til at staten blir erstatningsansvarlig for forsømmelsen.¹³⁰ Bakgrunnen for at det er lang saksbehandlingstid er at det er stor pågang hos datatilsynet. Et spørsmål blir derfor om det burde foreligge klarere krav for den behandlingsansvarlige i forbindelse med interesseavveiningen, for å gjøre avveiningen enda bedre og mer sikker. Det stilles ingen andre krav til artikkel 21 nr. 1 annet enn at hensyn og interesser skal veies mot hverandre, og de øvrige generelle pliktene som den behandlingsansvarlige har etter forordningen, jf. artikkel 24, og artikkel 12 nr. 5.

Den behandlingsansvarlige plikter å dokumentere interesseavveiningen ved behandling av personopplysninger med grunnlag i artikkel 6 nr. 1 f) overfor datatilsynet dersom det er nødvendig, jf. artikkel 13 nr. 1 d) , jf. artikkel 58 nr. 1 a). Et spørsmål er derfor om det foreligger eller burde foreligge et dokumentasjonskrav ved interesseavveining etter artikkel 21 nr. 1. Dette kan være et balansekrav eller krav til tilstrekkelig saksutredning. For mange saker og klager til datatilsynet vil lamme datatilsynet, som taler for å fastsette strengere krav til behandlingsansvarliges interesseavveining, for å sikre en mer riktig behandling, slik at den registrerte får en oversikt over selve vurderingen, samt sikre at riktige interesser og momenter er tatt med.

---

¹²⁸ M.L and W.W v. Germany, jf. PVN-2021-17

¹²⁹ PVN 2021-17

¹³⁰ PVN 2021-17

5 Avsluttende bemerkninger

I oppgaven har jeg gjort rede for forhold knyttet til anvendelsen av artikkel 21 nr. 1. herunder dens vilkår og konsekvenser. Gjennomgangen har vist at bestemmelsen er relativt bred, ettersom den ikke klargjør hva som skal ilegges vilkårene den stiller opp i form av momenter og hensyn. Dette gjør at bestemmelsen fremstår som uklar. Vilkåret om riktig behandlingsgrunnlag er relativt klart, men vilkårene «særlig situasjon» og interesseavveiningen er preget av en tilfelle- og situasjonsbasert tolkning. Sett i lys av forordningens øvrige rettigheter og prinsipper har det imidlertid vært lettere å fastslå hva som inngår i de ulike vilkårene og hvordan de skal- eller bør forstås.

Vilkåret «særlig situasjon» og hva som inngår i interesseavveiningen i form av momenter eller krav, er uklart. Videre er det hensiktsmessig at vilkåret «særlig situasjon» gjelder bredt, nettopp for å omfatte mange ulike situasjoner som den registrerte befinner seg i. Det er imidlertid interesseavveiningen som er avgjørende for om protesten blir tatt til følge, og ikke den særlige situasjonen. Gjennom oppgaven har det vært interessant å se hvordan samspillet mellom offentlige interesser og retten til personvern henger sammen. Særlig vil retten til å bli glemt aktualisere seg ved vurderingen i artikkel 21 nr. 1. Gjennomgang av praksis, viser at særlig offentlige interesser, som retten til informasjonsfrihet, veier tungt i en interesseavveining, og taler ofte for viderebehandling.

Gjennom vurderingen av artikkel 21 nr. 1 og dens påfølgende konsekvenser i artikkel 17 nr. 1 c) og artikkel 18 nr. 1 d), har de øvrige rettighetene som stilles opp i forordningen aktualisert seg som svært relevante. Kravet til tilstrekkelig informasjon og innsyn, har vist seg å være en sentral rett for å ivareta at retten til å protestere blir ivaretatt. Manglende informasjon om en uklar bestemmelse, som artikkel 21 nr. 1 er, som regulerer en grunnleggende rett kan være problematisk. Det er fordi den registrerte vil risikere å ikke få tilstrekkelig informasjon om at vedkommende har retten til å protestere, og om hvordan vedkommende kan utøve denne retten. Det er derfor viktig at bestemmelsen er tilstrekkelig belyst av forordningen og av behandlingsansvarlige.

At vilkårene i bestemmelsen er brede, er hensiktsmessig, men det er imidlertid viktig å påpeke at en klar bestemmelse vil gjøre det lettere for den registrerte og den behandlingsansvarlige å overholde sine retter og plikter. For den registrerte, vil en klarere bestemmelse føre til at

vedkommende har lettere tilgang til å utøve den retten som bestemmelsen stiller opp. For den behandlingsansvarlige vil det være lettere å foreta interesseavveininger som ivaretar alle hensyn. Det vil også skape en litt sikrere garanti for at interesseavveiningen gjøres tilstrekkelig. Klarere vilkår vil også føre til at den registrerte får en bedre oversikt over vilkårene som vil gjøre bestemmelsen lettere å forstå. Dette kan også medføre at flere benytter seg av retten til å protestere.

6 Litteraturliste

Lover og lovførarbeider

- 1814 Lov-17.05.1814 Kongeriket Norges Grunnlov (Grl)
- 1992 Lov. 27.11.1992. nr. 109 Gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) m.v. (EØS-loven)
- 1992 Protokoll. 02.05.1992 nr. P35. om gjennomføring av EØS-regler. (AVT-1992-05-02-1-P35)
- 2018 Lov. 15.06.2018. nr. 38 Gjennomføring av personopplysninger (personopplysningsloven 2018)
- Prop.56 LS (2017 – 2018) Prop. 56 LS (2017-2018) Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) og samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av forordningen (EU) nr. 2016/679 /generell personvernforordning) i EØS-avtalen.

Internasjonale rettskilder

Internasjonale traktater

- Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen   European Convention on Human Rights, 4.11.1950
- EØS-avtalen   Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, 2.05,1992.

Rettsakter fra EU

- Personverndirektivet   Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24.10.1995 om fysiske personer i forbindelse med

behandling av personopplysninger om fri utveksling av slike opplysninger. [Personverndirektivet, 1995].

Personvernforordningen

Europaparlamentets- og rådsdirektivet (EU) 2016/679 av 27.04. 2016 om vern av fysiske personer med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) [PVF, GDPR].

Norsk Rettspraksis

HR-2021-966-A

TOSLO-2019-98312

Vedtak fra personvernemda (hentet fra lovdata)

PVN-2018-7

PVN-2018-11

PVN-2018-13

PVN-2020-2

PVN-2020-5

PVN-2020-8

PVN-2020-18

PVN-2021-5

PVN-2021-17

PVN-2022-2

Norsk Rettspraksis

EU- domstolen (CJEU) og den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD)

GC and others mod CNIL

Case C-136/17 GC and others mod Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL)
ECLI:EU:C:2019:773

Google Spain mod González v. Spain	Case C-131/12 Google Spain SL og Google Inc. mod Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) og Mario Costeja González ECLI:EU:C:2014:317
TK mod APMS	Case C-708/18 Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA ECLI:EU:C:2019:1064
Tomas Vikas	Case C-640/15 Tomas Vikas ECLI:EU:C:2017:39
M.L and W.W v. Germany	Case of M.L and W.W. v. Germany, no. 60798/10 and 65599/10, 28. Juni 2018.
<i>Underretspraksis fra medlemsland.</i>	
C/13/722086	Court of Amsterdam: rechtbank Amsterdam Civiel recht. C/13/722086/ KG ZA 22-759. 16.09.2022 https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2022:5506&showbutton=true&keyword=AVG Hentet 21.11.2022
C/13/721372	Court of Amsterdam: rechtbank. Amsterdam Civiel recht. C/13/721372/KG ZA 22-710. https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2022:5286 Hentet 21.11.2022
2-05 O 151/18	LG Frankfurt 5. Zivilkammer, nr. 2-05 O 151/18. 20.12.2018. https://www.rv.hessenrecht.hessen.de/bshe/document/LARE190005832 Hentet 21.11.2022

Litteratur

- Artikkel 29-gruppen (2014) Guidelines on the implementation of the Court og Justice of the European Union judgement on “Google Spain and Inc V. Agencia Español De PProtección de datos (AEPD) and Mario Costeja González” C-131/12. 14/EN/WP/25. 26.11.2014.
- Artikkel 29-gruppen (2018) Guidelines on consent under Regulation 2016/679. 17/EN WP259 rev.01. 10.04.2018
- Blume (2018) Blume, Peter. Den nye persondataret forordning 2016/679 om persondatabeskyttelse, Lov 502/2018 om databeskyttelse, 2. utgave, Djøf Forlag København, 2018.
- Fredriksen og Mathisen (2019) Fredriksen, Halvard, Haukeland. Og Mathisen, Germund i Alf Petter Høgberg (red.) og Jørn Øyrehagen Sunde (red.), Juridisk metode og tenkemåte, 1 utgave, Universitetsforlaget, 2019.
- Jarbekk (2021) Jarbekk, Eva. «Karnov lovkommentar til personopplysningsloven». I Lovdata Pro (2021)) hentet 13.11.2022.
- Olsen (2022) Olsen, Thomas. Hellvik Olsen, Torunn. Tønseth, Malin m.fl. «Kommentar til GDPR-/ Personopplysningsloven» I Norsk lovkommentar, Gyldendal Rettsdata (27.06.2022).
- Personvernrådet (2020) European Data Protection Board, Guidelines 5/2019 on the criteria of the Right to be Forgotten in the search engines cases under the GDPR, Version 2.0, 7. July 2020.

- Personvernrådet (2020) European Data Protection Board, Guidelines 3/2019 on processing of personal data through video devices, Version 2.0. 29. Januar. 2020
- Sjerested (2011) Sejersted, Fredrik. Rognstad, Ole-Andread. Foyn, Sten. mfl., *EØS-rett*, 3. utgave, Universitetsforlaget, 2011.
- Skullerud (2022) Skullerud, Åste Marie Bergseng. Rønnevik, Cecilie. Skorstad, Jørgen. Pellerud, Marius Engh. «Personvernforordningen (GDPR), Kommentirutgave» (ajourført pr. 1. mai 2022 på juridika.no).

Nettsider

- Datatilsynet (2019) Datatilsynet, «Risiko og risikovurdering» (17.07.2019) <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/vurdere-personvernkonsekvenser/vurdering-av-personvernkonsekvenser/risikovurdering/> Hentet 17.11.2022.
- Datatilsynet (2022) Datatilsynet. «Klage til datatilsynet» (2022) <https://www.datatilsynet.no/om-datatilsynet/kontakt-oss/klage-til-datatilsynet/> Hentet 20.11.2022.
- Regjeringen (2018) Regjeringen «EØS-notat: Personvernforordningen (GDPR)» (26.06.2018) <https://www.regjeringen.no/no/sub/eos-notatbasen/notatene/2014/aug/forslag-til-personvernforordning/id2433856/> Hentet 13.11.2022.
- Regjeringen (2021) Regjeringen. «Europapolitikk: Ofte stilte spørsmål (06.12.2021)» <https://www.regjeringen.no/no/tema/europapolitikk/fakta-115259/ofte-stilte-sporsmal/id613868/> Hentet 15.11.2022.